

**AJKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTER**

☒ 8401 AJKA, Városháza Szabadság tér 12.
☎(88) 521-100 fax:(88) 212-794

**AJKAI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
JEGYZŐ**

☒ 8401 AJKA, Városháza Szabadság tér 12.
☎(88) 521-100 fax:(88) 212-794

Ügyszám: 5/168-4/2024.

Készítette: Péntek Magdolna irodavezető

Kupi Andrea Éva az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ intézményvezetője

Tárgy: Beszámoló a 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

**ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2024. május 17-i ülésére**

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. §. (6) bekezdése és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 170/A. §-a alapján, a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról évente, május 31-ig átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia. Ezt követően az értékelést meg kell küldeni a gyámhatósági feladatkörben eljáró Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának.

A Gyvt. 94.§. (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, gyermekétkeztetés, gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása: bölcsőde, gyermekek átmeneti gondozása: helyettes szülő;) valamint a gyermekek védelméről szóló törvényben meghatározott hatósági intézkedések (hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása) biztosítják.

1. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAIRA:

A népesség-nyilvántartás adatai szerint **2024. január 1. napján** a városban lakó-és tartózkodási hellyel rendelkezők száma 26.759 fő, amelyből **0-18 éves korosztály** száma **4145 fő**, ebből a 0-14 éves korosztály 3222 fő, a 15-18 éves korosztály 923 fő.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA:

2/1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadások nagysága:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult különféle kedvezmények (gyermekétkeztetés, pénzbeli támogatás) igénybevétele.

2023. december 31. napján 100 gyermek volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, melyből 2 fő nagykorú.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők részére két alkalommal (augusztus és november hónapban) összegű pénzbeli támogatás kerül kiutalásra, melynek összege minden évben a költségvetésről szóló törvényben kerül meghatározásra. A rendszeres gyermekvédelmi

kedvezményre való jogosultságot szerzők alapösszegű támogatásban részesülnek (6.000.- Ft/gyermek), a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot szerzők emelt összegű támogatásban részesülnek. (6.500.- Ft/gyermek). 2023. évben alapösszegű támogatásban 71 fő, emelt összegű támogatásban 137 fő részesült, a részükre kiutalt pénzbeli ellátás összege mindösszesen 1.316.500.-Ft volt, melynek 100%-át a központi költségvetés biztosította.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsághoz kapcsolódik a gyermekek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása. 2023. december 31. napján hátrányos helyzetű 57 gyermek 23 családban (a szülő alacsony iskolai végzettsége miatt), halmozottan hátrányos helyzetű 7 gyermek, 3 családban (mindannyian a szülő alacsony iskolai végzettsége és a szülő alacsony foglalkoztatottsága miatt) volt.

2/2. Egyéb pénzbeli vagy természetbeni juttatások:

2015. március 1. napjától bevezetésre került a *települési támogatás*, melynek biztosítása az önkormányzat feladata saját költségvetése terhére. Ezzel összefüggésben az önkormányzat képviselő-testülete megalkotta a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló - 5/2015. (II.27.) számú - rendeletét. Ezt követően az új önkormányzati rendelet szabályai szerint a képviselő-testület *települési támogatást* nyújthat a szociálisan rászoruló személynek:

1. a) a *lakhatáshoz kapcsolódó kiadások* viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött *tartósan beteg hozzátartozójának ápolását végző személy részére*,
- c) a *gyógyszer-kiadások* viseléséhez,
- d) a *lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére*,
2. továbbá a *rendkívüli élethelyzetbe került, létfenntartási gonddal küzdő személyek részére* (akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, többletkiadások –így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához stb... kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak).

2023. évben átlagosan havonta 37 család részére folyósítottunk rendszeres települési támogatást (lakhatási, gyógyszer vagy ápolási támogatás formájában) összesen 2.165.900-Ft összegben.

Azoknak a családoknak, akiknek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg a 72.000.- Ft-ot, gyermekét egyedül nevelő szülő esetén a 90.000.- Ft-ot és a család nem rendelkezett a Gyvt-ben meghatározott vagyonnal, az önkormányzat iskoláskorú gyermekeik részére tanszervásárlási támogatást nyújtott. Augusztus hónapban hirdettük meg, kifizetése szeptember hónapban történt. 13 család 26 gyermeke számára érkezett kérelem. 26 gyermek részére, gyermekenként 10.000 ft-os összegben, összesen: 260.000 Ft.- támogatást nyújtottunk.

Ellátások rendkívüli élethelyzetben:

Az 5/2015.(II.27.) önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatás adható annak a személynek, aki létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd, ha

- a) családjában vagy több személyből álló háztartásában az egy főre jutó jövedelem a 72.000.- Ft-ot,
- b) egyedül élő személy vagy gyermekét egyedül nevelő törvényes képviselő esetén a 90.000.- Ft-ot nem haladja meg.

Elsősorban azokat a személyeket indokolt települési támogatásban részesíteni, akik önmaguk illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező nem várt többletkiadások- így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához,

iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások- vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Az önkormányzat fentiek figyelembevételével 2023. évben összesen 59 család részére állapított meg rendkívüli települési támogatást 1.776.341 Ft.- összegben.

2023. évben az önkormányzat 37 szociálisan rászoruló család részére biztosított tűzifát (családonként 2 m³) a téli tüzelőhöz.

2/3. Gyermekétkeztetés megoldásának a módja:

A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, az óvodában illetve az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban nyújtott étkezésre. Iskolai étkezésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A gyermekétkeztetésért fizetendő intézményi és személyi térítési díjat a gyermekvédelmi törvény szabályozza. A gyermekek napközbeni ellátása intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege. A személyi térítési díjat a napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának valamint a normatív kedvezmény figyelembe vételével kell megállapítani.

2015. szeptember 1. naptól megváltozott a gyermekvédelmi törvény erre vonatkozó szabályozása.

A módosítás értelmében az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- nevelésbe vették,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át.

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették;

c) azon rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- nevelésbe vették, vagy
- utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A fent felsorolt jogosultságok alapján a szülők nyilatkozatot nyújtanak be. Ennek következtében 2015. szeptember 1-től az ingyenesen étkezők száma jelentősen megnövekedett.

Kedvezményben részesülők adatai:

2023. évben 372 általános iskolai oktatásban résztvevő gyermek után a szülő a térítési díj 50%-át fizette, 716 gyermek szülője mentesült a térítési díj fizetése alól, melyből 144 gyermek bölcsődei ellátásban, 572 gyermek óvodai ellátásban, 68 gyermek pedig általános iskolai oktatásban résztvevő gyermek volt.

2016. január 1. nappal lépett hatályba a Gyvt. 21/C. §-a, amely a települési önkormányzat számára kötelezővé tette a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára a szünidei déli meleg főétkezés biztosítását. Ajka Város Önkormányzata az ellátást a Városi Intézmények Működtető Szervezetén keresztül a tavaszi, nyári és őszi szünetben a Hungaszt ZRt. éttermében, a téli szünetben pedig a Szociális Szolgáltató és Gondozási Központon keresztül biztosította. A tavaszi szünetben 2 fő, a nyári szünetben 15 fő, az őszi szünetben 5 fő, a téli szünetben pedig 2 fő vette igénybe az étkezést.

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA:

3/1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ intézményen keresztül biztosítja.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal illetékességi területén, Ajka és Öcs településeken biztosította a szociális segítőmunkát.

A Család-és Gyermekjóléti Központ tevékenysége az Ajkai Járás településeire (Ajka, Halimba, Öcs, Szóc, Úrkút, Nyirád, Városlőd, Kislőd, Magyarpolány, Farkasgyepű és Csehbánya) terjed ki.

Személyi feltételek:

Intézményünk létszám-előirányzata megfelel a jogszabályi minimum előírásoknak, engedélyezett szakmai létszámunk 32,4 fő: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 10 fő, Család- és Gyermekjóléti Központ 12,4 fő, Házi segítségnyújtás 9 fő. Az intézmény élén intézményvezető áll, szakmai munkáját helyettesíti, aki ellátja a Család- és Gyermekjóléti Központ önálló szakmai egység koordinációs feladatait. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai egységet vezető családsegítő, a Házi segítségnyújtást vezető gondozó irányítja.

Az év során 2 fő munkaviszonya szűnt meg közös megegyezéssel, valamint 2 fő munkavállaló alkalmazására került sor. Nehezítette a munkavégzést, hogy 3 fő volt betegség miatt huzamosabb ideig táppénzes állományban, 1 fő egy hónapnál hosszabb ideig, 2 fő fél évet meghaladóan.

A VEVKH Foglalkoztatási Osztályával kötött szerződés alapján 1 fő közfoglalkoztatott látja el a takarítói feladatokat, aktuális szerződése 2024.02.29. napjáig szól.

Tárgyi feltételek:

Az intézmény fénymásoló készülékkel, számítógépekkel, nyomtatókkal, laptopokkal, fax készülékkel, projektorral, fényképezőgéppel, videokamerával, mobiltelefonokkal rendelkezik, valamint két személyautó segíti a feladatellátást. A házi segítségnyújtás gondozónői számára 1 db kerékpár biztosított.

A székhely - Móra Ferenc utcai épület - akadálymentesítésére lenne szükség. A Sport u. 2/c-ben az esetmenedzserek, valamint keddenként az óvodai és iskolai szociális segítők végzik adminisztrációs tevékenységüket.

Az intézmény működéséről:

Az intézmény mindazon tárgyi eszközökkel rendelkezik, amelyek szükségesek a megfelelő működtetéshez. Két személyautó segíti a feladatellátást: egyik gépkocsi a járási feladatokat ellátó esetmenedzserek használatában van, a másik az adományszállításához, illetve külterületi családlátogatásokhoz naponta szükséges. Sajnos ez utóbbi gépkocsi a kora miatt már erősen elhasználódott, két alkalommal nagyobb összegű javíttatására volt szükség. Véleményem szerint további jelentős meghibásodás esetén javíttatása nem gazdaságos. A házi segítségnyújtás gondozónői számára 1 db kerékpár biztosított.

A székhely - Móra Ferenc utcai épület - akadálymentesítésére lenne szükség. A Sport u. 2/c-ben az esetmenedzserek, keddenként az óvodai és iskolai szociális segítők végzik adminisztrációs tevékenységüket, itt gyűjtjük az adományokat, melyek kiosztása folyamatos. A Sport utcai épületnél található garázs jelenleg használhatatlan, mert a tető beázás miatt életveszélyes állapotú.

Mindkét épület főbejárati ajtaja, valamint a Sport utcában a nyílászárók cseréje megtörtént. Részben megoldásra került a Sport utcai helyiség fűtése, 1 db légkondicionáló beszerelésével.

Szakmai tevékenységünk **belső ellenőrzése** folyamatba építetten, az „Ellenőrzési terv” szabályainak megfelelően történik.

Szakmai napok, Kábítószerügyi Egyeztető Fórum rendezvényei, melyek a munkatársak szakmai fejlődését szolgálták:

- 03.22-én Noszlopon, az Alkohol-Drogsegély Ambulancia, Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézménye szakmai napján, KEF rendhagyó ülésén vettünk részt.
- 05.17-én Győrben, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület „Addiktológiai Szakmai Napja” rendezvényének aktív résztvevői voltunk.
- 06.07-én Noszlopon, az Alkohol-Drogsegély Ambulancia, Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézménye „20 éves a rehab ház” című programján hallhattuk számos elismert szakember előadását.
- 10.18-án a Veszprémi Családsegítő és Gyermejköléti Integrált Intézmény vezetői klubjának volt résztvevője az intézményvezető.
- 11.23-án Balatonfüreden, a Szociális Alapszolgáltatási Központ adott otthont a Győr-Moson Sopron és a Veszprém Vármegyei Területi Szakmafejlesztési és Szakmatámogatási Központ szakmai műhelyének, „Fókuszban a kapcsolattartás”, a felügyelt kapcsolattartás szabályozási kérdései címmel. Dr. Keresztes Klára bírósági eljárásokról szóló tájékoztatása a gyakorlati munkához adott segítséget.
- 11.17-én a Veszprémi Érseki Főiskola óvodai és iskolai szociális segítség az elmúlt években tükrében c. szakmai napján vettünk részt, találkoztunk a megyei kollégákkal.
- 11.29-én az Ajkai Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum ülésén, valamint aznap a Helyi Védelmi Bizottság ülésén vettünk részt.

Pályázat:

- Hajléktalanokért Közalapítvány utcai szociális munka biztosítására a 2022/2023. időszakra 1.740.e. Ft. támogatásban részesültünk.

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT**Esetek száma:****Alapfeladataink: szociális segítőmunka biztosítása:**

Gyermekes gondozott családok	Ajka gyermek/család	Öcs gyermek/család	Összesen: gyermek/család
- alapellátás	258 / 124	1 / 1	259 / 125
- védelembe vétel	108 / 52	0	108 / 52
- nevelésbe vétel	43 / 20	1 / 1	44 / 21
- utógondozott	1 / 1	0	1 / 1
- ideiglenesen elhelyezett	1 / 0	0	1 / 0
Összesen:	411 / 197	2 / 2	413 / 199

A gyermekes családokon kívül Ajkán 39 (**időskorú, egyedülálló, gyermektelen pár**) vonatkozásában biztosítottak szociális segítőmunkát a családsegítők. 127 **esetben** indult új gondozás és 96 **esetben** szűnt meg a szociális segítőmunka a problémák eredményes kezelése, együttműködés hiánya, illetve illetékesség hiánya folytán.

A gondozások tekintetében az ügyfélforgalom Ajkán 10.065, Öcsön 34 volt. Öcs vonatkozásában 1 család esetében került sor rendszeres kapcsolattartásra és biztosítottunk szociális segítőmunkát, valamint egy szülő költözött Ajkáról Öcs településre gyermeke nevelésbe vételét követően. A klienseket a Gyermekjóléti Szolgálat hivatalos helyiségeiben fogadtuk, valamint otthonukban kerestük fel, összesen 1977 **családlátogatást** tettünk. Ajkán 1972, Öcsön 5 alkalommal.

Csoportos szociális munka keretében a velünk kapcsolatban álló 10-14 éves gyermekek számára „Élet kamaszként”, illetve „Gyermekek szociális és kommunikációs készségeinek, önismeretének, érzelmek azonosításának fejlesztése, önbizalmuk erősítése” témákban tartottunk foglalkozásokat. A találkozásokra 7, illetve 5 alkalommal került sor, átlagosan 6-7 fő részvételével.

Témáink között szerepeltek: iskolai zaklatás és bántalmazás; konfliktuskezelés, konfliktusok elkerülése, higiénia fontossága, szexuális élet kamaszkorban (védekezés, betegségek, testi elváltozások, nemi identitás), kommunikációs kompetenciák és az érzelmek azonosításának fejlesztése, érzelmek kifejezése, csoportkohézió erősítése, önismeret fejlesztése, énkép formálása. A témák feldolgozásához videofilmeket néztünk, szituációs játékokat játszottunk és nagyon sokat beszélgettünk: merjenek beszélni problémáikról a gyermekek és tudjanak segítséget kérni, ismerjék a lehetőségeiket, döntéseik következményeit.

Tapasztalataink: Első alkalommal még visszahúzódóbbak voltak a gyermekek, később már érezhető volt, hogy nyitottabbak lettek társaik felé, bátrabban szólaltak fel. Sokan közülük elmondták, hogy hasznosnak találják a csoportfoglalkozásokat, szívesen jöttek.

A feladatok kiválasztásánál próbáltunk ügyelni arra, hogy életkoruknak megfelelőek legyenek, illetve keltse fel az érdeklődésüket. Minden alkalmat úgynevezett jégtörő gyakorlatokkal kezdtünk, melyek elősegítették a gyermekek feloldódását. A csoportfoglalkozások szervezése során nagyon fontos volt, hogy közösen fektessük le a csoportszabályokat. Visszatérő feladat volt

a foglalkozások során az „Emoji” elnevezésű feladat, melyben a hangulatjeles kártyák kiválasztásával és felhasználásával a fiatalok kifejezhették, hogy hogyan érzik magukat érkezés után, illetve a foglalkozás végén. A gyermekek számára nehézséget okoz az adekvát kommunikáció, az érzelmek kifejezése, életkortól függetlenül igénylik az odafigyelést, a pozitív megerősítést, amit sajnos sok esetben a családban nem kapnak meg maradéktalanul.

Közösségi program keretében 08.22-én „Nyárbúcsúztató” délutánt tartottunk az intézmény udvarán, ahol ügyességi feladatokkal, játékokkal, prevenciós jellegű tanácsadással vártuk a gondozott családokat. A rendezvényen 41 család vett részt, mindannyian élelmiszeradományban részesültek, a gyermekek játékokat, könyveket vihettek haza.

Karácsonyi ünnepséget tartottunk a Nagy László Városi Művelődési Központ és Könyvtár aulájában 12.13-án. Rendezvényünket a Polgármester Úr mellett sokan megtisztelték jelenlétükkel, mely nagyon jó hangulatban telt. A családokat szaloncukorral fogadtuk, majd a köszöntők elhangzását követően a gondozott gyermekek műsora következett. A dalok felkészítésében Szélessy Balázs Bálint és Battyányi-Nagy Annamária nyújtott segítséget a kollégáknak. A műsor végén a gyermekek és a munkatársak közösen énekeltek „békét és szeretetet kérve a világra”. Az ünnepségen a gyermekek cipősdoboz és játékadományban részesültek. Az ünnepséget követően 112 család tartós élelmiszeradományban részesült.

Öcs településen a Faluházban 12.22-én tartottunk karácsonyi ünnepséget. A köszöntő után valamennyi 18 év alatti gyermeket nevelő és a rászoruló család élelmiszercsomagot vehetett át, a gyermekek cipősdoboznyi ajándékban részesültek. A rendezvény közös beszélgetéssel, teázással zárult.

A családsegítők 21 alkalommal szerveztek esetkonferenciát, 145 alkalommal vettek részt a Központ esetmenedzsere által szervezett esetkonferenciákon. A VEVKH Ajkai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályán a családsegítők 11 alkalommal vettek részt hatósági tárgyaláson. Eseti segítségnyújtást 1603 alkalommal, 238 személynek nyújtottak. Rendkívüli élethelyzet miatt tartós élelmiszeradományban 4 család részesült.

A Szolgálathoz 33 alkalommal érkezett megkeresés olyan család vonatkozásában, akikkel intézményünk előzőleg nem állt kapcsolatban, melyből 18 környezettanulmány készítésére való felkérés volt. A megkeresések egyszeri intézkedéssel zárultak.

„Segítséggel Könnyebb” Alapítvány Családok Átmeneti Otthona 4 család esetében tájékoztatta intézményünket a családok befogadásáról.

Illetékességi területünkön kívül eső ügyekben 19 alkalommal kaptunk jelzést, tájékoztatást, a jelzéseket az illetékes szerveknek továbbítottuk, valamint a jelzés tevőt tájékoztattuk.

Az utcán élő hajléktalanok segítésére a 2023/24-es krízisidőszakra nem jelentek meg számunkra igénybe vehető pályázati lehetőségek, így az egyéb élelmiszer és ruhaadományokkal támogatjuk a segítséget kérőket. Vörös kód idején fokozottan odafigyelünk a rászorulókra.

Az utcán élő hajléktalan személyek közül 6-8 fő rendszeresen felkeresi Intézményünket, akiknek többnyire tisztálkodó szerekre, ruházatra, és élelmiszeradományra van igényük. Szükség esetén, kérésükre ügyintézési nehézségben tudunk segíteni, valamint az intézményes ellátás formáiról tájékoztatást kaptak, van információjuk, azonban azt elutasítják. Feltérképezve kapcsolati rendszerüket a támogató családi háttér hiányzik, akinek van is rokona, a kapcsolatot nem tartja vele, inkább ismerősöknél, barátoknál húzzák meg magukat. Az utcán élő hajléktalan személyeknél jellemző az alkohol- és a mentális probléma, azonban szakirányú segítséget nem vesznek igénybe.

A 235/1997. (XII.17.) Kormányrendelet alapján a 2021.07.01. napjától bevezetésre került Gyermekünk Védelmében Informatikai Rendszer (GYVR) használata az elindulás óta zökkenő mentesebbé vált, azonban a rendszer gyakori frissítései ellenére továbbra is adódnak működési problémák, mely miatt előfordul, hogy papír alapon kerül rögzítésre a folyamatban lévő iratanyagok adminisztrációja. A rendszerrel kapcsolatban elmondható, hogy a fejlesztők által történnek frissítések, melyekkel előzetes tájékoztatás hiányában használat közben szembesülünk, ezért a munkatársaktól is nagy rugalmasságot igényel. Elmondható, hogy az alapellátásos gondozások esetében a rendszer működik.

Jelzőrendszer működtetése

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 9.§ (3) alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (jelzőrendszer) működtetése.

Az **Éves Szakmai Tanácskozás** megtartására 2023.02.23-án került sor, a jelzőrendszeri tagoktól beérkezett beszámolókból összegzést készítettünk, mely ismertetésre került a tagokkal. Ráczné Németh Csilla intézményvezető adott tájékoztatást az Ajka Város Óvoda gyermekvédelmi tevékenységéről, valamint beszámoltunk az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársainak tapasztalatairól, az általunk biztosított szakmai munkáról.

Ajka és Őcs településekre vonatkozóan 03.28., 04.25., 05.30., 09.26., 10.24., 11.28. napján tartottunk személyes részvétellel szakmaközi megbeszélést. A témák a jelzőrendszeri tagok által elkészített beszámolók javaslatai alapján kerültek kiválasztásra: 03.28-án a Veszprémi Áldozatsegítő Központ koordinátora, Dr. Illy Gabriella intézményük tevékenységéről, valamint „Emberkereskedelem - áldozatsegítés” témában tartott előadást, 04.25-én Mihályi Melinda intézményvezető adott tájékoztatást a Szociális Szolgáltató és Gondozási Központ szakmai munkájának tapasztalatairól, 05.30-án Kupi Andrea Éva intézményvezető a jelzőrendszer működtetésével kapcsolatos anomáliákról beszélt, Vajdáné Pelczhoffer Erika vezető családsegítő esetismertetésekén keresztül mutatta be a jelzőrendszeri tagok feladatait, kompetenciahatárait. 09.26-án Szaniszló Edit intézményvezető a VSZC Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium képzéseiről, gyermekvédelmi tapasztalatairól, 10.24-én Magyar Mariann intézményvezető a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Nappali Melegedője szakmai munkájáról, az együttműködési lehetőségekről, 11.28-án Szabó Kinga esetmenedzser a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szakmai munkáról adott tájékoztatást.

Valamennyi jelzőrendszeri találkozáskor megfogalmazták a tagok, hogy a társadalomban jelen lévő változások hatással vannak a mindennapi munkájukra, egyre nagyobb a bizonytalanság. A legtöbb területen jellemző a szakemberhiány, a családoknál jelentkező problémák komplexebbek, a hatékony segítségnyújtás nehezebb, a szülői kompetenciák erősítése minden területen alapfeladat. A megbeszéléseken témától függően változó a részvételi arány. Közös gondolkodásra, megoldási javaslatok megbeszélésére itt kerül sor. A jelzőrendszeri tagok részére az őket érintő információkról, képzési lehetőségekről e-mailen is rendszeresen tájékoztatást adunk. Javaslatok megtételét rendszeresen kérjük, melyre általában kevesektől érkezik visszajelzés.

A beérkezett beszámolók, az összefoglalók alapján elkészített éves jelzőrendszeri intézkedési terv megvitatására a szakmaközi megbeszélésen is adtunk lehetőséget, azonban nem volt hozzászólás, vélemény, javaslat a tagok részéről. A terv tartalmazza az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket, az éves célkitűzéseket, a településekre vonatkozó célok elérését, valamint a hatékonyság javítása érdekében tervezett lépéseket.

A jelzőrendszeri feladatok megbeszélése, valamint az együttműködés elősegítése érdekében az intézményvezető és a települési jelzőrendszeri felelős személyesen keresik fel a jelzőrendszeri tagokat, 2023 évben az oktatási intézmények vezetőivel kezdődött meg a kapcsolatfelvétel, mely

folyamatos.

Intézményünk az Ajka Járásban Öcs településen is biztosít Család- és Gyermejköltségi Szolgáltatást. A családsegítő Szöllősi Tibor falugondnokkal tartott kapcsolatot a lakóközösség helyzetével kapcsolatban. Az első félévben 1 család vonatkozásában került sor rendszeres kapcsolattartásra. 2023. júniusában a szociális segítőmunka eredményesnek bizonyult, ezért a gondozás lezárásra került. A II. félévben egy szülő költözött Öcs településre gyermeke nevelésbe kerülését követően. A településen a jelzőrendszeri tagok között az együttműködés nagyon jó, a községben élők számára sok esetben helyi szinten tudják megoldani a felmerülő nehézségeket, a lakók szükségleteire irányulón. A község életében meghatározó jelentőséggel bírnak a civil szervezetek tevékenységei is.

A Szolgálathoz összesen **226 jelzés érkezett** (Ajka: 226, Öcs: 0), mely a tavalyi évhez viszonyítva emelkedést mutat, 2022 évben 209 jelzést kaptunk. 20 alkalommal volt szükség a hatályos jogszabályoknak megfelelően a jelzést tevő adatainak zártan történő kezelésére, ezen esetek nagy része bántalmazásról szólt.

Adományozási tevékenység

- 01.02-án a Nomádia Rendezvénypark tulajdonosától kaptunk 100 adag készételt, melyet 17 családnak adtunk ki.
- 02.08-án a Tesco Patika Plus Gyógyszertártól kaptunk 50 db hajtetű elleni sampont, melyből 30 db-ot átadtunk a Családok Átmeneti Otthona lakói számára.
- 06.13-án a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítványtól kaptunk 80 l étolajat és 100 db édességet, melyből 68 ajkai és 3 öcsi család részesült.
- A Magyar Élelmiszerbank Egyesület segítségével 05.12-05.13. között az ajkai Aldi áruházban 532,62 kg tartós élelmiszert gyűjtöttek munkatársaink, melyből 237 fő, 78 ajkai és 3 öcsi család részesült.
- 99 fő magánszemélytől kaptunk 80 kg élelmiszert, 1209 kg ruhát, 9 db babagondozási terméket, 17 db tisztálkodási/tisztítószer, 1 db bútort, 146 db játékot, 5 db gyógyászati kelléket, 36 db háztartási cikket, 50 db könyvet, 41 db tanszer, 6 db paplant, 11 db elektronikai cikket és 1 db laptopot (intézményi használatra).
- 8 alkalommal (02.15., 03.22., 04.19., 05.10., 06.28., 08.30., 09.13., 10.18.) szerveztünk „Gyermekekről és játék börzét” a magánszemélyektől kapott ruha és egyéb adományokból, melyen 180 család vett részt.
- A Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel kötött megállapodás keretében az ALDI áruházból folyamatosan, munkanapokon szállítunk el élelmiszer adományt (péksütemények, zöldség-gyümölcs, és egyéb termékek pl. tejtermékek), melyet rászoruló családjaink számára még aznap ki is osztunk. Összesen 10963 kg élelmiszeradományt kaptunk, 14.320.435 értékben, melyből egész évben folyamatosan 142 ajkai és 1 öcsi család részesült.
- A Napcsillag Kft. márkói raktárából 4 alkalommal (02.21.,03.28., 07.11., 09.13.) kaptunk adományt, összesen: 40,07 kg élelmiszert, 88,43 kg tisztító/tisztálkodási szert.
- A Magyar Élelmiszerbank Egyesület segítségével 11.17-11.19. között a karácsonyi akció keretében az ajkai Aldi áruházban 1.188,035 kg tartós élelmiszert gyűjtöttek munkatársaink, melyből 390 fő, 112 ajkai, és 15 öcsi család részesült.
- A Bolgárkertészettől 17 alkalommal 2502 kg zöldséget kaptunk, mellyel 88 családot

támogattunk.

- A Magyar Máltai Szeretetszolgálattól 2 alkalommal összesen 60 kg pékárut vettünk át, melyből 27 család (75 fő) részesült.
- Édes száj pályázat megnyerésével a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettől kaptunk 79,54 kg édességet, 140 db kerámia tojástartót és 146 db lego készletet. Ezeket a Nyárbúcsúztató rendezvényünkön osztottuk ki 160 fő részére, 41 családnak.
- Polus-Coop Zrt-től 1 alkalommal 12 kg élelmiszert kaptunk, melyet a nyári ünnepségen használtunk fel.
- A karácsonyi adományozás során kaptunk a Fellpack Kft.-től 200 db ingvillas táskát.
- 265 db cipősdoboz ajándékot kaptunk: 134 db cipős dobozt kaptunk szervezetektől, cégektől, intézményektől, 87 darabot az Angyalvárból, 44 darabot magánszemélyektől. Az ajándékokat 218 gyermeknek adtuk át, amelyből 190 fő ajkai, 28 fő öcsi gyermek.
- Karácsonyra a Payer Kft. adományozott 1 kg ruhát, 1,3 kg illatszert, 17 kg élelmiszert, 3 db tanszert, 24 db mesekönyvet, 8 db háztartási cikket, 35 kg játékot.
- Karácsonyra az FC Ajka adományozott 657,5 kg élelmiszert és 40 kg játékot.
- Karácsonyra az Ajkai Járásbíróság adományozott 58 kg élelmiszert és 10 kg ruhát intézményünknek.
- Az Angyalvárból összesen december hónapban 115 kg plüss, 49 kg ruhát, 76 kg játékot, 195,5 kg tartós élelmiszert 11,5 kg tisztálkodási cikket, 101 db társasjátékot, 367 db mesekönyvet 5 db háztartási cikket hoztunk el (a 87 cipős dobozon felül).

Rendkívüli adományosztások:

- 02.02-án a karácsony előtt kapott élelmiszerekből 59 ajkai család részesült adományban. (313 kg élelmiszer, 15 kg ruha, 60 db mesekönyv és 15 kg ömlesztett játék került kiosztásra.)
- 03.30-án 55 ajkai és 1 öcsi család kapott húsvétra élelmiszercsomagot.
- 05.15-én a Magyar Vöröskereszt Veszprémi Szervezetétől 1 alkalommal 32 kg élelmiszert kaptunk, melyet 12 család vett át.
- 06.22-én 78 ajkai és 3 öcsi család részesült élelmiszeradományban.
- Krízishelyzetben 12 családot segítettünk élelmiszerral, 12 alkalommal.
- A Magyar Élelmiszerbank Egyesület krízis pályázatán megnyert 800 db 400 gr súlyú (összesen 320 kg) konzervet februártól júniusig osztottuk ki krízishelyzetben lévő családok között.

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

Alapfeladataink

Az év során 82 család 151 gyermeke esetében indult új kapcsolatfelvétel; 78 család 146 gyermekét illetően szűnt meg az esetmenedzseri tevékenység a problémák eredményes kezelése, illetve illetékesség hiánya folytán.

A hatósági intézkedéssel érintett családokat a Gyermekjóléti Központ hivatalos helyiségeiben fogadtuk, otthonukban kerestük fel, illetve a VEVKH Ajkai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya, a VEVKH Veszprémi Járási Hivatal és a VEVKH Sümegi Járási Hivatal tárgyalásain valósultak meg találkozások. Az év során összesen 341 esetkonferenciát szerveztünk, 133 esetben vettünk részt gyámhivatali tárgyaláson. 3 esetben olyan ügyben érkezett jelzés, melynek során illetékesség hiánya miatt nem tudtunk eljárni.

Az eszmenedzserék tevékenysége hatósági intézkedések szerinti bontásban az Ajkai Járás településein – esetek száma:

Település	Összes eset 2023. évben		Ebből az alábbi intézkedéssel érintett gyermekek száma						
	Család	Gyerek	Védelem-be vétel	Ideiglenes hatályú elhelyezés	Nevelésbe vétel	Utó-gondozás	Család-ba fogadás	Kapcsolat-ügyelet	Egyéb hatósági intézkedés
Ajka	131	254	130	-	72	1	3	6	38
Csehbánya	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doba	1	3	3	-	-	-	-	-	-
Farkasgyepű	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Halimba	7	9	6	-	2	-	-	-	1
Kislőd	17	36	13	-	16	2	-	-	5
Magyarpolány	4	8	4	-	-	-	-	-	4
Nyirád	17	24	6	-	5	-	6	1	6
Öcs	1	3	-	-	3	-	-	-	-
Szőc	4	5	3	-	-	-	-	-	2
Úrkút	8	12	4	-	4	-	-	-	4
Városlőd	4	4	-	-	2	-	-	-	2
Összesen:	194	358	169	-	104	3	9	7	62

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal egy Dobán, illetékességi területünkön kívül eső településen élő család 3 gyermeke vonatkozásában központunkat jelölte ki az eszmenedzseri feladatok ellátására.

Ajkán a védelembe vett gyermekek magasabb száma a „Segítséggel Könnyebb” Alapítvány Családok Átmenti Otthona lakói költözéseiben is kereshető. Sok olyan többgyermekes család is költözik az Intézménybe, akiknek gyermekei már védelembe vétel alatt állnak.

Járási szinten biztosított speciális szolgáltatások:

Kapcsolattartási ügyelet: Hatósági döntés alapján az év során 6 család 7 gyermekének felügyelt kapcsolattartása került intézményünkhöz szabályozásra. 2 család 2 gyermeke vonatkozásában a kapcsolattartáson egyik fél sem jelent meg. 4 család 5 gyermeke 13 alkalommal vette igénybe a szolgáltatást. 3 család 4 gyermeke véglegessé vált gyámhatósági határozattal, 3 család 3 gyermeke véglegessé vált bírósági ítélettel rendelkezik. Három alkalommal fordult elő, hogy 3 család 4 gyermekénél a szakemberek jelen voltak a kapcsolattartáson, de valamelyik fél nem jelent meg. 1 család 2 gyermeke vonatkozásában a felügyelt kapcsolattartás megszüntetésére került sor. 1 család 1 gyermeke vonatkozásában előfordult, hogy az egyik szülő hónapokkal később írta alá a szükséges megállapodást annak ellenére, hogy hosszú ideje nem találkozott gyermekével. 1 család 1 gyermeke vonatkozásában a gyermek kikerült a felügyeletet gyakorló szülő háztartásából, családba fogadással a nagyszülő gondozásában van. A megváltozott élethelyzetet követően egyik szülő sem élt a felügyelt kapcsolattartás módosításának jogával. Intézményünk a változásról az illetékességgel rendelkező bíróságot tájékoztatta. Az elmaradt

kapcsolattartásokat jeleztük az illetékes gyámhivatal és a bíróság felé. A szolgáltatást a járás településein – Ajka város kivételével – a helyi Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok családsegítő munkatársai biztosítják, az érintettek igényeinek megfelelően.

Utcai (lakótelepi) szociális munka: Felügyelet nélkül csellengő, kallódó gyermekkel nem találkoztunk.

Kórházi szociális munka: A szolgáltatás biztosítása a Magyar Imre Kórházzal, valamint a Veszprém Megyei Önkormányzat Tüdőgyógyintézetével (Farkasgyepű) kötött együttműködési megállapodások alapján történik. Az elmúlt évben nem történt intézkedés. A szakember telefonon, illetve személyesen konzultált a kórházi összekötőkkel.

Készenléti szolgálat: Az elmúlt félévben 5 szakmai jellegű hívás érkezett a készenléti telefonra, melyek kapcsán a krízishelyzetben lévők tájékoztatásban részesültek, illetve a hívást fogadó szakemberek szükség szerint továbbították a segítségkérő jelzését a megfelelő szakemberhez.

Pszichológiai tanácsadás: A folyamatosan biztosított tanácsadás keretében 95 fő kapcsán történt segítségnyújtás 80 ügyfélfogadás keretében.

Fejlesztőpedagógiai tanácsadás: A folyamatosan biztosított tanácsadás keretében 53 fő kapcsán történt segítségnyújtás 45 ügyfélfogadás keretében.

Jogi segítségnyújtás: Az ingyenesen igénybe vevő segítséget kaphat beadványszerkesztésben, vagy ügyvédi eljárásban. A személyesen biztosított szolgáltatás 12 alkalommal valósult meg, amit összesen 57 fő vett igénybe.

Mediáció: Az elmúlt évben 5 mediációs felkérés érkezett.

Szociális diagnózis: A szolgáltatást biztosító esetmenedzser Ajka településen 3 fővel foglalkozott.

Óvodai és iskolai szociális munka: Az óvodai és iskolai szociális segítők a köznevelési és közoktatási intézményekben összesen 5431 gyermekkel, 1210 szülővel, 124 pedagógussal és 20 szakemberrel tartottak kapcsolatot.

- **Óvodai tevékenység:** A segítők előre betervezett csoportfoglalkozásai szervesen illeszkedtek az intézmények nevelési tervébe. A mindig ugyanazon időben kezdődő foglalkozások a rendszerességet hangsúlyozzák a gyermekekben. Heti rotációban, minden csoportba eljutottak a programok.
- **Általános iskolai tevékenység:** Az általános iskolák sokrétűsége miatt a feladatok is igen sokszínűek. A pedagógusok általában előre egyeztetett terv szerint irányítják a szakemberekhez a különböző problémákkal küzdő gyerekeket. Jellemzően nem megfelelő iskolai viselkedés miatt, de a tünet mögött a tinédzserekre jellemző problémák széles skálája húzódik. A pedagógusok a tanórák között megkeresik a segítőt és elmondják a tanulók problémáival kapcsolatban dilemmáikat, melyek családi nehézségekből és magatartásproblémákból adódnak. Munkatársaink valamennyi 5-8. osztályos részére cyberbullying témakörben 4-5 alkalmas csoportfoglalkozást tartottak.
- **Középiskolai tevékenység:** A legkülönbözőbb problémákkal fordultak a segítőkhez a diákok, többnyire ezek az iskolai életükhöz kapcsolódóak pl.: szorongás, tanulási nehézségek, konfliktus pedagógussal, valamint egymással. Több esetben előfordult, hogy megosztották a családon belüli problémáikat is pl: szülők közötti veszekedés, válás, veszteség, anyagi nehézségek, elhanyagolás abban a formában, hogy a szülő nem fordít elég figyelmet gyermekére. Az év során több pedagógus is megkereste a segítőt diákjaival kapcsolatban előforduló problémák miatt pl.: hiányzás, osztályon belüli konfliktus, kirekesztés. A problémák megoldására legtöbbször elég volt a segítő beszélgetés heti rendszerességgel, illetve több esetben családsegítő bevonására is szükség volt.

Az óvodai és iskolai szociális segítők az Ajkai Járás valamennyi nevelési/oktatási intézményében jelen vannak. A szakmai munka éves értékelésénél szinte valamennyi iskola intézményvezetője

megfogalmazza, hogy állandó jelenlétükre lenne szükség. Főként az általános iskolákban van nagy igény a szolgáltatásaikra a kortársak közötti konfliktusok kezelése, a kirekesztések, magatartásproblémák kapcsán. Az óvodai és iskolai szociális segítők, családsegítők, esetmenedzserek rendszeresen konzultálnak a közös esetek kapcsán, együttműködésük nélkülözhetetlen a problémamegoldó folyamatban.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása

Az ajkai járásban működő család- és gyermekjóléti szolgálatok jelzőrendszeri munkájának koordinálása céljából az intézményvezető járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat lát el. A család- és gyermekjóléti szolgálathoz érkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti jelentés készül, a tanácsadó figyelemmel kíséri a megtett intézkedések tartalmát. A járás család- és gyermekjóléti szolgálataihoz összesen 316 jelzés érkezett, melyből Ajka 226, Öcs 0; Ajkai Járás települései: Halimba 30, Nyirád 15, Szóc 5; Úrkút 12; Városlőd 8, Kislőd 15, Magyarpolány 4, Farkasgyepű 1, Csehbánya településre vonatkozóan nem érkezett jelzés.

A járás család- és gyermekjóléti szolgálatai számára 03.09-én tartottunk esetmegbeszélést, ahol valamennyi intézmény képviselte magát. A családsegítő munkatársak számára telefonos konzultációt biztosítottunk.

Járási jelzőrendszeri tanácsadóként két gyermek ügyében volt szükség a családsegítők/esetmenedzserek részvételével személyes megbeszélést kezdeményezni oktatási intézmények vezetőivel. Egy esetben a gyermek súlyos devianciái miatt volt konfliktus a szülő és a pedagógusok között, egy esetben a pedagógus részéről jelentkezett az intézményünkhöz érkezett jelzésekben szakmaiságot nélkülöző, a gyermek jogait és személyiségét sértő minősítés. Mindkét eset közös megbeszélésre került.

A települési jelzőrendszeri felelős és az intézményvezető személyesen keresték fel az oktatási intézmények igazgatóit, tájékoztatást adtak a jelzőrendszer fontosságáról, a közös feladatokról. A látogatások 2024 évben is folytatódnak, valamennyi intézmény megkeresésével.

A **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum** képviseletében 2023.10.30-án részt vettünk a Veszprém Vármegyei Rendőr-Főkapitányság Bűnügyi Igazgatósága által szervezett szakmai fórumon Veszprémben, ahol a drogprevenció kiemelt intézményei mutatkoztak be, hasznos ismereteket osztottak meg a résztvevőkkel.

3/2. Gyermek napközbeni ellátásának, átmeneti gondozásának biztosítása:

Az önkormányzat a három éven aluli gyermekek **napközbeni ellátását**, szakszerű gondozását a **Városi Bölcsőde** fenntartásával biztosítja a rászorulóknak. A bölcsőde épülete 1978-ban épült, azóta több változás történt. 2021. évben a „TOP-1.4.1-19” pályázat keretében megvalósuló bővítési munkálatok által nyerte el mai formáját, így a 98 férőhelyes bölcsődei ellátást nyújtó intézményünk 126 férőhelyessé bővült.

A bölcsőde a fenntartó által meghatározott napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermekek nevelését, gondozását, figyelembe véve a szülők igényeit. Alapfeladatként nyújtott ellátás esetén egy gyermek napi gondozási ideje a tizenkét órát nem haladhatja meg. Évente –a nevelési év elején- felmérést készítünk, és a szülők igényeihez igazodva állapítjuk meg a bölcsőde nyitvatartási idejét. Intézményünk nyitvatartási ideje: 5.20-tól 16.45-ig.

Tárgyi feltételek

Bölcsődénkben öt gondozási egység található, ebből *10 csoportban*, csoportonként *12-12 gyermek*, egy csoportban pedig *14 gyermek* alapellátása biztosított. A gondozási egységek mindegyikéhez külön-külön bejárat áll a szülők rendelkezésére.

Az egységek azonos alapterületű helyiségekkel rendelkeznek, a tárgyi felszereltségük szakmailag tudatosan tervezett „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei” című módszertani kiadványban előírtaknak megfelelnek.

Az egyes egységek struktúrája két csoportszobából, egy fürdőszobából, elkülönítőből, átadóból, babakocsi tárolóból áll, amely az udvarral van összekötöttesben, ahol a szülők is be tudnak jutni az intézménybe.

A *csoportszobák* déli fekvése világos, napfényes környezetet, a berendezések gyermekközpontú, hangulatos, esztétikus, otthonos légkört biztosítanak a gyerekeknek. A gyermekek játékeszközei az életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjeiknek megfelelően vannak összeválogatva és elhelyezve a csoportban. A játékok, eszközök beszerzésekor figyelünk arra, hogy a gyermekek minél több tevékenység eszközeihez hozzájussanak, a módszertani levél útmutatásait figyelembe véve.

A *fürdőszoba* két csoporthoz és az *átadóhoz* közvetlenül kapcsolódik, így a gyermekszobában játszó gyermekek a kisgyermeknevelő számára halló- és látótávolságra vannak. Az itt elhelyezett berendezési tárgyak a gyermekek méretéhez és fejlettségi szintjéhez igazodnak és a gyermekek gondozását, önállóságra nevelését segítik. Az eldobható pelenkát, törülközőt, kenőcsöt a szülők hozzák a gyermekük számára. Intézményünk törölközőt, ágyneműt és fésűt biztosít.

Az *átadó* barátságos légkörrel fogadja a bölcsődébe érkező gyermekeket és szüleiket. A gyerekek számára jellel ellátott szekrények, polcok biztosítják a ruhák, cipők és egyéb használati tárgyak tárolását.

A csoportszobákból közvetlenül a *teraszra*, majd a *játszókertbe* is ki lehet jutni, ahol az udvaron történő játék és mozgás lehetősége biztosított. A játszóterek egymástól elkülönítettek, így a gyerekek az ismerős társakkal játszanak együtt, amely nagymértékben hozzájárul a gyerekek biztonságérzetéhez. A játszóudvarokhoz az EU-s szabványnak megfelelő *homokozó* és *letelepített csúszda* is tartozik.

A bölcsőde rendelkezik *labdafürdővel*, amely a gyermeknek egyszerre adja meg a mozgás és az érzékelés lehetőségét. Az egyensúlyérzékük fejlődik, erősödik az idegrendszerük, kialakul a testtudatuk, a szem-kéz koordinációjuk fejlesztésére is kiváló, valamint a szín- és formafelismerésüket is segíti.

Az intézményben folyó nevelő-gondozó munka színvonalát emeli a *saját konyha*, ahol a Szociális Szolgáltató és Gondozási Központ élelmezési részlege, élelmezésvezető és dietetikus által összeállított étlap alapján, HACCP rendszerben biztosítjuk a kisgyermekek étkeztetését. A nyersanyag beszállítása, nyersanyag kiszabot alapján történik. Az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló EMMI rendelet 37/2014. (IV. 30.) határozza meg.

Bölcsődénk rendelkezik még a kisgyermeknevelők számára *kisgyermeknevelői szobával*, *ebédlővel*, *mosodával*, *raktárral*, *irodával*, *öltözőkkel*, *játszószobával*, *sószobával*.

Az intézmény személyi feltételei

2021. szeptember 01-től engedélyezett létszám: 32,2 fő

Szakmai tevékenységet ellátók: 22 fő (21 fő kisgyermeknevelő + 1 fő intézményvezető helyettes)

- Intézményvezető: 1 fő
- Bölcsődei dajka: 5 fő
- Mosó-vasalónő: 1 fő
- Szakácsnő: 2 fő
- Konyhalány: 1 fő
- Bölcsődeorvos: 0,2 fő

Összesen: 32,2 fő

Dietetikus: megbízási szerződésben foglaltak szerint, havi 4 órában (1 óra/hét) látja el kijelölt feladatait az étlaptervezés során.

Felvételek alakulása 2023. évben

A bölcsődei férőhely iránti igényt minden év április 30. napjáig szükséges jelezni a családoknak az intézmény felé. Az igényjelzés egy ún. Bölcsődei előjegyzési lap kitöltésével történik, amely nyomtatvány elérhető a bölcsődében, kitöltése néhány percet vesz igénybe. Az igényjelzés során tájékoztatást kap a szülő a felvételi értesítés várható időpontjáról, illetve a felmerülő kérdések röviden megválaszolásra kerülnek.

A bölcsődei jelentkezés elbírálásának menete

Szülői értekezlet az óvodát kezdő szülőknek:

Az óvodai beiratkozások előtt tapasztalataink alapján rengeteg kérdés merül fel, azokban a szülőkben is, akiknek gyermeke óvodakötelessé válik szeptember 01. napjától és azokban a szülőkben is, akiknek gyermeke már kezdhetné az óvodát, de maradhatna is még egy nevelési évet a bölcsődében.

Mindkét célcsoport közös és egyéni igényeire, kérdéseire reagálva a tavalyi évben április hónapban Ráczné Németh Csilla óvodavezető együtt-, valamint közreműködésével szülői értekezletet tartottunk, ahol a szülők személyesen teheték fel kérdéseiket, segítve a családokat abban, hogy minél gördülékenyebb legyen a bölcsődéből az óvodába való átmenet.

A két és fél éves gyermekek esetében, amennyiben fejlődésük mind érzelmileg, mind értelmileg kiegyensúlyozott, valamint önállósodásukban is egyértelmű előrehaladás figyelhető meg, minden esetben az óvodai beiratást javasoljuk.

Kérjük a szülőktől, hogy a döntés meghozatalában kizárólag a gyermek fejlődését tartsák szem előtt és esetlegesen ne a megszokottságból fakadó kényelmi szempontok befolyásolják a döntésüket, hiszen az őszi folyamán a bölcsődében maradó nagyobb gyermekek mellé a még önállótlán, jóval fiatalabb korosztály kerül.

Tapasztalataink alapján a csoporthelyzetet is teljes mértékig megosztja az így előálló helyzet, hiszen a frissen bölcsődébe kerülő, gyakran teljesen önállótlán gyermekek a kezdeti időszakban kizárólag a felnőtt szoros közelségében érzik biztonságban magukat, míg a közel 3 éves korú gyermekek esetében már egyértelműen a kortárskapcsolatok dominálnak, valamint a bölcsőde játékeszköze, tárgyi felszereltsége sem elégti ki maradéktalanul a korosztály igényeit.

A tavalyi év folyamán összesen 27 fő 2 és fél éves gyermek kezdte meg az óvodai nevelést, 5 fő 2 és fél éves gyermek maradt a bölcsődében.

Az óvodai beiratkozást követően azoknak a gyermekeknek a megüresedő férőhelyével tud az intézmény tervezni első körben, akik augusztus 31. napjáig betöltik a 3. életévüket.

Azon gyermekek esetében, akik szeptember 1. és december 31. napja között töltik be 3. életévüket, a Szülő nyilatkozata alapján maradhat a következő év augusztus 31.-éig vagy a szülő dönt a gyermeke óvodai beiratásáról. Tapasztalataink szerint, amennyiben felvételt nyer a gyermek, rendszerint augusztusban történik egyeztetés az óvodával a kezdés időpontját illetően, ami a legtöbb esetben október, november, december hónapokra esik. Az így megüresedő helyekkel a bizonytalanság miatt a júniusi kiértékelések során még nem tervezünk. Ezekre a helyekre csak abban az esetben értesítjük ki a várakozókat, ha már a távozó gyermekek esetében biztos időpontokkal számolhatunk.

Május hónapban összesítésre kerülnek a megüresedő férőhelyek és ezekre a helyekre kerülnek kiértékelésre a bölcsődei ellátásra igényt benyújtó családok. Május hónapban telefonon felvesszük a kapcsolatot a jelentkezőkkel, hogy továbbra is igényt tartanak-e a férőhelyre, mert tapasztalataink szerint gyakoriak az igényvisszavonások. Ezek leggyakoribb oka: költözés, nem tud, vagy nem akar visszamenni dolgozni az édesanya, kistestvér születése.

Ezt követően a gyermekvédelmi törvényben foglaltaknak megfelelően vizsgáljuk az előnyben részesíthető igényt benyújtókat, így egy jelentkezési sorrendiséget (ki mikor adta be igényét), valamint az előnyben részesítést is szem előtt tartva állítjuk össze a felvételt nyert gyermekek névsorát.

A felvétel során előnyben kell részesíteni:

- a munkavállaló szülők gyermekeit
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket
- a három vagy több gyermeket nevelő család gyermekét
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket
- védelembe vett gyermeket

A bölcsődének június 30. napjáig van tájékoztatási kötelezettsége a felvétel eredményéről. A szülő e-mailes kiértékelést kap igénye elbírálásáról, mind a sikeres felvételtől vagy az esetleges elutasításról is. Mindkét esetre vonatkozóan csatolásra kerülnek a tájékoztatók a szükséges teendőkről, illetve egy átfogó, előzetes intézményi tájékoztató a bölcsődei ellátás jellemzőiről, sajátosságáról.

2023. évben június 12. napján került sor a kiértékelésekre, ekkor első körben 70 fő gyermek sikeres felvételéről döntött az intézmény, amelyből 15 fő a sikeres felvételt követően visszamondta az ellátást. Elutasítást kapott június 12. napján 10 fő, akik ezt követően nyertek felvételt. Gyakori tapasztalat, hogy az előzetes telefonos megkeresés ellenére még ilyenkor is előfordul, hogy néhány esetben visszamondják a jelentkezést.

2023. december 31. napjáig összesen 63 fő gyermek felvételére került sor.

2024. januárban folytatódott a gyermekek felvétele, így ebben a hónapban összesen 18 fő kisgyermek érkezett, valamint szükséges volt megkezdeni a 14 fős csoportok kialakítását is. Ez jelenleg három gyermekcsoportot érint. Február hónapban további 2 fő kisgyermek érkezett. A jelenlegi állás szerint 2 fő kisgyermeket fogadhatunk, 1 főt 14 fős csoportba, illetve 1 főt 12 fős csoportba megszűnő ellátás okán. A férőhelyek egyeztetése megtörtént.

Az intézmény kapacitását tekintve ez azt jelenti, hogy az év hátralévő részében csak akkor tudunk új gyermeket fogadni, amennyiben valaki visszamondja az ellátását.

A felvételi eljárás során az április 30-áig beérkező igényeket vizsgáljuk, tapasztalataink szerint nagyjából erre az időpontra annyi fő jelentkezik, ahány főt tudunk is fogadni. Ezt követően nem zárul le a jelentkezés lehetősége, egész évben fogadjuk az igényeket és visszamondott férőhelyekre a később jelentkezőknek is van lehetősége bekerülni.

A várható létszámok alakulását április 30. napja után, az év hátralévő részében is folyamatosan követni kell, a változások és az új igények megjelenése miatt. Amennyiben számukra nem tudunk férőhelyet biztosítani, várólistára kerülnek, és a fent említett okokból felszabaduló férőhely esetén felvesszük a kapcsolatot a családdal és felvételre kerülhetnek.

A felvételi eljárás következő lépcsőfokaként július első hetében egyeztetjük a szülőkkel a gyermekek beszoktatásának időpontját. Minden szülővel külön egyeztetünk, figyelembe véve az anya várható munkába állásának időpontját. Finoman összehangolt művelet ez, hiszen találkozni kell az egyéni igényeknek és az intézményi szempontoknak is. Az időpont egyeztetés alkalmával megkapja a szülő a kitöltésre váró nyomtatványokat, tájékoztatást kap gyermeke csoportbeosztásáról, valamint az augusztusi évkezdő szülői értekezlet időpontjáról.

A beszoktatásokat szeptembertől december elejéig ütemezzük, valamint január hónapra. Rendszerint ekkora már az utolsó férőhelyekre várjuk a gyermekeket vagy az utolsó férőhelyeket egyeztetjük, amennyiben visszamondás történik.

Augusztus hónapban az évkezdő szülői értekezletek első részében az intézményvezető adja át a szükséges információkat a bölcsődei ellátásról, beszoktatásról, Házirendről, Szülői Érdekképviseleti Fórum munkájáról, feladatáról, panaszkezelés módjáról, majd ezt követően a csoportok kisgyermeknevelővel kötetlen beszélgetésre, csoporttal való ismerkedésre van lehetőség.

A beszoktatásokat a szakmai szabályoknak megfelelően végezzük, időtartama 10 nap vagy indokolt esetben minimum egy hét (szülői igényt figyelembe véve).

A gyermek bölcsődei adaptációja minden esetben az édesanya vagy hozzátartozója jelenlétében, együttműködésével történik. Amennyiben az édesanya már dolgozik és nincs lehetősége részt venni az első napokon a bölcsődében, más hozzátartozó is elláthatja ezt a feladatot (édesapa, nagyszülő). A beszoktatás során kiemelt hangsúlyt kap a fokozatosság elve, a gyermek egyéni igényeinek megismerése, figyelembevétele, amely alapjául szolgál az egyéni bánásmód csoportban történő kialakításának. Célunk az érzelmi biztonság, az elfogadás alapjainak megteremtése, amely hozzásegítheti a gyermeket a megváltozott környezethez való alkalmazkodásában.

A beszoktatás következő lépcsőfokaként kisgyermeknevelőink egyeztetnek a szülőkkel az esedékes családlátogatásokról, amely abban az esetben valósulhat meg, amennyiben a szülő hozzájárulását adja. A 2023-as év folyamán a szülők többsége élt a családlátogatások lehetőségével.

A gyermekek adaptációjának előmozdítása, valamint a bölcsőde és a család közötti bizalom megalapozása érdekében 2023.szeptember 01. napjára bölcsőde kóstolgot szerveztünk.

Előre egyeztetett időpontokban gyermekenként 45 percet biztosítva, bekapcsolódhatott a szülő és gyermeke a csoport életébe. Azok a családok, akik éltek a lehetőséggel, pozitívan nyilatkoztak a bölcsődében eltöltött időről.

2023. évi felvételi létszámadatok

- 2023. évben felvett gyermekek száma: 79 fő
- Összes beíratott gyermek: 192 fő

Hónap	Felvett gyermek	Távozó gyermek
Január	8 fő	-
Február	1 fő	3 fő
Március	3 fő	2 fő
Április	3 fő	1 fő
Május	3 fő	-
Június	-	6 fő
Július	-	2 fő
Augusztus	5 fő	63 fő
Szeptember	32 fő	10 fő
Október	15 fő	-
November	8 fő	1 fő
December	3 fő	-
Összesen	81 fő	88 fő

Dátum	Beíratott gyermekek száma
Január 31.	119 fő (3 fő speciális igényű gyermek)
Május 31.	123 fő (3 fő speciális igényű gyermek)
Augusztus 31.	120 fő (2 fő speciális igényű gyermek)
December 31.	104 fő (2 fő speciális igényű gyermek)

A 2023-2024-es nevelési évre, az előző nevelési évekről 52 gyermek maradt a bölcsődében, amelyből szeptember hónapban további 10 fő gyermek kezdte meg az óvodai nevelést, 1 fő kisgyermek ellátását pedig a felvételét követően, november hónapban a szülő szüntette meg.

Csoportlétszámok alakításának lehetőségei, szabályai

A bölcsődei csoport létszáma 12 fő (7 csoport), 14 fő (3 csoport), SNI-s, korai fejlesztésre jogosult gyermek fogadása esetén 11 fő. A tavalyi év folyamán 3 csoportban láttunk el, egy-egy fő korai fejlesztésre jogosult gyermeket.

14 fős csoport abban az esetben alakítható ki, amennyiben a csoportban mindegyik gyermek betöltötte 2. életévét, illetve az érkező létszámon felüli gyermekek is. A tavalyi év folyamán 3 14 fős csoport kialakítására volt szükség a jelentkezéseket figyelembe véve.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A kisgyermeknevelő feladata, hogy személyiségével és szakmai tudásával együttesen a gyermek számára azt az érzelmi biztonságot nyújtó környezetet teremtsen meg, amely testi, értelmi, érzelmi fejlődéséhez szükséges.

Ehhez nélkülözhetetlen a család és a bölcsőde jó kapcsolata. Az új nevelési év megkezdésekor tapasztalhatóan nagy az izgalom a bölcsődébe kerülő szülők között, számos megválaszolásra váró kérdés foglalkoztatja őket: „Jó helye lesz-e a gyermekemnek”?

A belső bizonytalanságot tovább fokozza az adaptáció időszakában jelentkező elválási nehézség, sírdogálás, mely nagy megterhelést ró szülőre, gyermekre egyaránt. Az így kialakuló, gyakran hónapokra elhúzódó nehéz időszakok során kifejezetten fontos a bölcsőde és a szülők között kialakuló fokozott kapcsolattartás.

A kapcsolattartás során törekszünk a személyes interakciókra, hogy minden esetben szülő és kisgyermeknevelő is hozzájuthasson mindazon információhoz, mely a gyermek otthoni és bölcsődei ellátásához, kiegyensúlyozott fejlődéséhez szükséges, törekedve a kompetenciahatárok tiszteletben tartására.

A rendszeres napi találkozás a szülőkkel a jó kapcsolat egyik alappillére, ahol alkalom adódik a gyermekekről szóló információk átadására, az esetleges problémák megbeszélésére.

Kapcsolattartási formák:

- reggeli bevétel, délutáni hazaadás (a gyermekkel kapcsolatos legfontosabb információk hangzanak el; étkezés; alvás; egyéni szükségletek; gyermekkel történt legfontosabb események)
- szülői értekezlet (évkezdő szülői értekezlet, tavaszi szülői értekezlet, szülői értekezlet ovikezdőknek)
- szülőcsoportos beszélgetés
- családi délutánok (gyermeknap, családi délután, karácsony előtt szülő-kukucsáló, melynek keretében 15.30-tól 16.30-ig együtt tölthet a szülő a gyermekével a csoportban)
- fogadóóra (vezetővel, kisgyermeknevelővel egyaránt, előzetes időpont egyeztetés alapján)
- családi füzet
- zárt facebook csoport, melyhez a gyermek törvényes képviselőjét ellátó személyek kapcsolódhatnak

A Szülői Érdekképviselői Fórum működése

A bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmére a 1997. évi XXXI. törvény alapján intézményünkben „Érdekképviselői Fórum” működik. A Fórum tagjai a gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői közül öt fő (gondozási egységenként 1 fő szülői képviselő, amelyből egy fő szülő választás alapján elnök), a dolgozók közül egy fő, a fenntartó képviselőjében egy fő.

A Szülői Érdekképviselői Fórum alakuló ülése 2023. évben március 28. napján került összehívásra. Az év során nem fordult szülő panasszal vagy az ellátást illetően bármely javaslattal az Érdekképviselői Fórumhoz.

Térítési díj

Ajka Város Önkormányzatának 29/2013. (XII.16.) önkormányzati rendelete határozza meg az intézményi térítési díjat, valamint szabályozza az intézményi térítési díj megállapításának szabályait.

2023. évben a térítési díj összege Ft/nap (az ételmezési nyersanyag-norma -4-szeri étkezés+ÁFA- val növelt összege):

Étkezéstérítési díjváltozások	Fizetendő térítési díj
2023. április 01-től	735 Ft/nap

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek után, ha:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
  - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
  - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
  - nevelésbe vették
  - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át.

A fent felsorolt jogosultságok alapján a szülők Nyilatkozatot nyújtanak be. Az ingyenes étkezés lehetőségéről az évkezdéskor a szülők tájékoztatása megtörténik, illetve mindenki kézbe kapja a szükséges Nyilatkozatot, az elhangzó információkkal kiegészítve van lehetősége a mérlegelésre a jogosultságot illetően. A Nyilatkozatok az egész év során elérhetőek a bölcsőde irodájában, illetve az Üzenő falakon, szülői értekezleten is megtörténik a szülők ismételt, évközi tájékoztatása is.

Az év során összes ellátott gyermek száma: 192 fő

Ebből fizetős étkező összesen: 48 fő

Ingyenes étkezők száma: 144 fő

Jogosultság jogcíme	Létszám
- 1 főre jutó jövedelem alapján	96 fő
- családjában tartósan beteg gyermek után	7 fő
- tartósan beteg gyermek után	14 fő
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján	6 fő
- három vagy több gyermek a családban	21 fő

Kitűzött nevelési célok a 2022/2023-as nevelési évre

- Elsődleges célunk az egészségmegőrzés, mind az ellátottak, mind a dolgozók körében. Ezt megfelelő kommunikációval, a családokkal való együttműködéssel, és az egészség megóvásának érdekében hozott szabályokkal törekszünk biztosítani.
- Továbbra is célunk az egészséges életmódra nevelés. A nyugodt légkör biztosításával olyan elfogadó környezetet teremtünk a gyermekek számára, amely optimális a testi, lelki és szociális fejlődéséhez. A családokkal együttműködve, pozitív mintát nyújtva számukra, az egészséges táplálkozás, a szabad levegőn tartózkodás lehetőségeit közvetítve törekszünk egészséges, kiegyensúlyozott, boldog gyermekek nevelésére.
- Célunk a környezeti nevelés, a fenntarthatóság közvetítése. Programjainkkal és kezdeményezéseinkkel bevonjuk a családokat a környezetvédelem és környezet megóvásának folyamatába.
- Célunk a Szakmai Programunkban megfogalmazott célkitűzések, tematikus programok megvalósítása, minőségi, magas szintű szakmai munka végzése céljából.

Tárgyi feltételek alakítása

Kisgyermekellátással foglalkozó intézmények esetében alapkövetelmény, hogy az épület biztonságos legyen, illetve a gyermekek által használt helyiségek a korosztálynak megfelelő bútorokkal kerüljenek berendezésre.

Emellett természetesen az intézményben dolgozók munkakörülményeire is tekintettel kell lenni, így várható csak el magas szintű szakmai munka és minőségi kisgyermekellátás.

Az épületek, berendezések állapotának ellenőrzése a szükséges munkálatok jelzése folyamatos, a külső szakemberek eredményesen működnek közre a karbantartási felújítási munkákban.

Szakmai munka monitorozása, ellenőrzése

A szakmai munka színvonalának emelését belső ellenőrzéssel törekszünk javítani. A belső ellenőrzések legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelői-gondozói tevékenység hatékonyságának mérése, a pedagógiai munka minőségének fejlesztése, eredményessége, a helyi nevelési programban meghatározottak megvalósítása. A dokumentumok, szakmai munka, munkarend, munkafegyelem ellenőrzése az alkalmazottak munkájának értékelése az intézmény zavartalan működése érdekében szükséges.

2023. évben munkacsoportos megbeszélés keretein belül valósítottuk meg a szakmai munkára vonatkozó egyeztetéseket. 5-6 fős „kiscsoportos foglalkozások” kereten belül, csoportonként havi egy alkalommal egyeztettünk szakmai kérdésekről, az esetlegesen felmerülő dilemmákról.

Az év során a minden dolgozót érintő, munkánkra vonatkozó aktualitások közös, rövidebb megbeszélések alkalmával kerültek egyeztetésre.

Az egyes gondozási egységekben felmerülő szakmai észrevételeket az érintettekkel közösen beszéltük meg.

A napi munka során kiemelkedő hangsúlyt fektetünk a nehéz helyzetek, esetlegesen felmerülő problémák közös megbeszélésre, mind a dolgozókat, mind a családokat érintően.

Tapasztalataink alapján erre igény is van a dolgozók részéről, bizalommal osztják meg a munka során felmerülő nehézségeiket. Úgy érzékeljük, hogy egy-egy sikeres megoldás nem csak a felmerülő problémákra orvosság, hanem erősíti és támogatja a feleket az együttgondolkodásban és összedolgozásban.

A családokkal való munkánk során egyre több nehézség merül fel, egyre változatosabb formában, így fontosnak gondoljuk az egységes munkavégzés és kommunikáció megerősítését, kisgyermeknevelőink szakmai identitásának támogatását.

Munkatársi értekezleten munkaterülettől függetlenül minden dolgozónk részt vett. Dolgozóink éves munkavédelmi oktatása megtörtént.

A dolgozók munkaköri leírásának aktualizálása, felülvizsgálata megtörtént.

Az év hátralevő részében a szakmai munkát, a bölcsődei ellátás minőségét veszélyeztető körülmény, magatartás, mulasztás nem volt tapasztalható.

Munkánkat nehezítő körülmények:

- forráshiány, amely meggátolja, azon eszközök, felszerelések beszerzését, amely elengedhetetlen volna a gyermekek minőségi ellátásához
- gyakran előforduló probléma, hogy beiratkozást követően a szülők úgy szüntetik meg munkahelyüket, hogy arról nem tájékoztatják az intézményt és rosszabb esetben nem létesítenek újat. Jó gyakorlat volna, ha szabályozásra kerülne a munkáltatói igazolások meghatározott időközönkénti felülvizsgálata pl.: félévente
- intézményünkben a vezetőségi feladatokat az intézményvezető és egy fő intézményvezető helyettes személy látja el, aki kisgyermeknevelő munkaköri feladati mellett lát el vezetői feladatokat. A gyakori kismamaság miatt sok esetben a hirtelen munkaerő kiesést úgy van lehetőségünk megoldani, hogy a helyettes kollégánál veszi át átmenetileg a kieső kisgyermeknevelő helyét, hiszen jól ismeri a gyermekeket, szülőket, így számukra sem megterhelő és könnyebben átvészélhető az így kialakult helyzet. Ugyanakkor munkájára az irodában is nagy szükség volna ekkora intézmény feladatainak megfelelő ellátásához, de alapmunkaköre okán a kisgyermeknevelői létszámunkban is hiány keletkezik. Megoldást jelenthetne egy függetlenített intézményvezető-helyettes státusz, így egy teljes kisgyermeknevelői munkakört ellátó személyt tudnánk biztosítani a csoportokba is.

Adminisztráció, dokumentumok vezetése

Bölcsődevezetői adminisztrációs feladatok

A bölcsőde vezetője egy személyben felelős az intézmény működéséért, ellátja az intézmény képviselőjét, összehangolja és irányítja, ellenőrzi a közvetlen irányítása alá tartozó dolgozók munkáját.

A feladatok megfelelő ellátásához elengedhetetlen a vezetői adminisztráció naprakész vezetése:

- Térítési díj nyilvántartási lapok folyamatos kitöltése
- Térítési díjak kiszámolása és beszedése
- Felvételi könyv vezetése
- Megállapodások készítése
- Munkaköri leírások
- Munkavállalók távollétének folyamatos jelentése, délutáni pótlékok, pihenőnapok folyamatos dokumentálása
- Szabadságok jelentése
- Kisgyermekek napi jelenléti dokumentációja
- Szülői nyilatkozatok
- HACCP program dokumentációja
- Munkaterv, beszámoló készítése
- Szakmai program felülvizsgálata és átdolgozása
- Továbbképzési terv készítése
- A gyermekek felvételével kapcsolatos dokumentáció
- Havi és negyedéves ellenőrzésének dokumentálása

Kisgyermeknevelők adminisztrációs feladatai

Kisgyermeknevelői munka fontos részét képezi a dokumentáció, melyet a többek között a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődés mérhetősége és segítése céljából vezetünk.

A 2021/2022-es nevelési évben a Magyar Bölcsődék Egyesülete által kiadott nyomtatott csoportnaplóban dokumentálják a kisgyermeknevelők a napi bejegyzéseket, így kézzel fogható formában, összefüggéseiben láthatják az adott időszak történéseit. A folyamatos, rendszeres, objektíven megfogalmazott és rögzített, hiteles feljegyzések segítik a kisgyermeknevelő

munkáját, hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére irányuló intézkedéseket, és semmiképpen nem a gyerekek minősítését szolgálják. A dokumentáció vezetésével és őrzésével a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat minden esetben betartjuk és figyelembe vesszük. A szülő, kérésére bármikor betekintést nyerhet a gyermekével kapcsolatos dokumentációba.

A kisgyermeknevelő saját csoportján belül a következő dokumentációkat köteles naprakészen vezetni:

- csoportnapló
- gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás
- anamnézis készítése
- fejlődési napló, (1 éves korig havonta, 1 éves koron túl negyedévente vezetve)
- percentil tábla
- családi füzetfüzet
- családlátogatásokról feljegyzés, (fejlődési naplóban)
- beszoktatás folyamata és annak összefoglalása (fejlődési naplóban)

Szakmai tevékenységükben kiemelt jelentőségű az állandóság, a tapasztalatszerzés és az élményszerzés lehetőségének biztosítása. A napi tevékenységük során kiemelten fontos a családok segítése, valamint, hogy a gyermekek a családok értékeinek, szokásainak megfelelően egyedi, személyiségüknek, fejlődési ütemüknek megfelelő nevelésben és gondozásban részesüljenek.

A kommunikációs csatornák közül előnyben részesítjük a személyes kapcsolattartást, törekszünk arra, hogy a napi találkozások alkalmával és a családi füzetten keresztül minél bővebb, a családi nevelést segítő információkkal lássuk el a szülőket. A személyes napi kommunikáció mellett minden bölcsődei csoport rendelkezik zárt facebook csoporttal. A gyors információáramlás segítése érdekében ide jegyezzük be a legfontosabb tájékoztatásokat, az ellátást érintő információkat.

Nagyon fontos, hogy az intézmények pontosan és naprakészen vezessék minden nevelési évben a kötelező dokumentációkat, mind a bölcsődével, mind a gyermekekkel kapcsolatosan. Az előző év tervezett céljainak megvalósulásának értékelése az éves beszámolóban történik. A pontos dokumentáció segít az új nevelési év célkitűzésében, a feladatok meghatározásában, a kivitelezés megtervezésében.

A bölcsődevezetők feladata vezetni a napi jelenléti ívet, amin a gyermekek bölcsődében eltöltött napjait és étkezésének számát vezetik. Ezek az adatok havi szinten összesítésre kerülnek, és a gyermekek bölcsődei térítési díja ez alapján kerül kiszámításra.

A gyermekkel kapcsolatban nagy felelősség terheli a kisgyermeknevelőket is, hogy a gyermek napirendjével, fejlődésével kapcsolatos összes információ rögzítésre kerüljön. Csoportnaplók, törzslapok, gyermek bölcsődei viselkedésével kapcsolatos információk, szülők felé a családi füzet napi szintű vezetése. A Fejlődési napló dokumentálására is sor kerül, ami a kisgyermeknevelők által vezetett, magas szakmai elvárásoknak megfelelő dokumentum, mely a gyermek viselkedésével, fejlődési ütemével kapcsolatos összes információt kell, hogy tartalmazza. Ezek hozzájárulnak, ahhoz, hogy az intézmény egy átfogó képet kapjon a kisgyermek fizikai szellemi és mentális állapotával kapcsolatban.

Gyermekvédelem

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról meghatározza a jelzőrendszer tagjait, kötelező együttműködésüket és feladataikat. A 15/1998 (IV.30) NM rendelet esetmegbeszélések tartását írja elő a jelzőrendszer tagjai számára. A tavalyi

év során szakmaközi megbeszéléseken rendszeresen részt vettünk.

Leggyakrabban megtapasztalt problémák köre:

Anyagi, életviteli:

Fő: kb. 10 fő

Az elmúlt 2-3 év jelentkezései alapján 2023. évben is jellemző volt a megnövekedett bölcsődei férőhelyek iránti igény, gyakran anyagi okokra hivatkozva.

Az intézményben az ellátást igénybe vevők között egyre több a nehéz anyagi körülmények között élő család. Estükben az anyagi problémák mellett megjelennek az életviteli problémák is. Gyakori tapasztalat, hogy munkahelyüket nem tudják megtartani, gyermekük bölcsődébe járása rendszertelen.

A rendszertelenségből, rendezetlenségből fakadóan a megadott időpontokat nem tudják betartani, a Házirendhez, intézményi rendhez való alkalmazkodásuk nehézségekbe ütközik a tájékoztatások ellenére is.

Tapasztalhatóan gyermeküket szeretik, ugyanakkor a róluk való gondoskodás gyakran felületes (gyermek ápoltsága, ruházat tisztasága, méretbeli problémák, pelenkás bőrfelület tisztántartásának hiánya, nem megfelelő bőrápolás).

Családi, párkapcsolati:

Egyre több az intézmény látóterébe kerülő olyan család, ahol az édesanya vagy az édesapa egyedülálló szülőként igényli gyermeke bölcsődei ellátását. Rendszeres tapasztalat a két szülő közötti kapcsolat rendezett lezárásának hiánya, illetve a gyermek elhelyezésének tisztázatlansága.

Nevelési hiányosságok:

Tapasztalataink szerint a „nevelési hiányosságok”, mint probléma kisebb túlzással ugyan, de általánosnak mondható jelenség.

Gyakran megfigyelhető a szülői túl engedékenység vagy –ritkábban ugyan- a merev, kontrolláló szülői nevelés.

Olyan helyzetekben hagynak a gyermekeknek választási lehetőséget, amelyben ők maguk még sem érzelmi, sem értelmi fejlettségi szintjüket figyelembe véve nem kompetensek, illetve döntenek olyan szituációkban vagy oldanak meg olyan „feladatokat” a gyermek helyett, melyre már maga is képes lehet. Tapasztalataink szerint a gyermek kiegyensúlyozott érzelmi, értelmi, szociális fejlődését is szolgáló okos határok elmosódása, a gyermek bizonytalanságát szüli.

Meglátásunk szerint az ilyen, vagy ehhez hasonló nevelés, szülői magatartás kevésbé veszi figyelembe a gyermek valódi érzelmi szükségleteit, miszerint, olyan biztonságot adó határok és keretek között fejlődhessen, melyben elsajátíthatja az együttélés szabályait, finom összetevőit (pl.: empátia), szabadon próbálkozhat úgy, hogy közben megtapasztalja a gyermeki határokat.

Munkánk során nevelés tekintetében a családra, mint elsődleges és legfontosabb „alapozó” közösségre tekintünk, amely helyet készít a gyermek érzelmi és értelmi világában egy újabb szocializációs szintér számára, mely a családi nevelést, értékeket tiszteletben tartva és kiegészítve formálja tovább a gyermeket. Ugyanakkor szélesedő szakadék húzódik a gyermeket gondozó, nevelő közegek között, amely nagyban megnehezítheti alkalmazkodást, eligazodást csoporthelyzetben és a később az életben is.

Tapasztalataink összefoglalva:

- szabályok, határok hiánya vagy következetlenség azok elvárásában
- napirend rendszertelensége
- bölcsődében eltöltött idő hossza

Elhanyagolásra, bántalmazásra utaló jelek:

A gyermeket veszélyeztető elhanyagolásról, bántalmazásról nem tudok beszámolni, ugyanakkor megemlíteném a felületes gondoskodás, ellátás problémáját.

- pelenkás bőrfelület nem megfelelő ápolása, tisztántartása
- nem megfelelő méretű ruha, benti cipő, hiányos ruhatár, nem időjárásnak megfelelő ruházat
- gondozatlan, ápolatlan hosszú haj (szembe lógó, elcsatolatlan haj, kifésülés hiánya)

Egészségügyi vagy egyéb jellegű veszélyeztetettség:

Az egészségügyi veszélyeztettség esetében általánosan felmerülő problémákról számolnék be. Amikor egy gyermek megbetegszik, egyértelmű tüneteket produkál, mint láz, torokfájás, hányás, hasmenés.

Ezen eseteket a szülő is hajlandó elfogadni, ugyanakkor felületességet tapasztalunk akkor, ha a gyermek hosszan elhúzódóan köhög, orrából sűrű, elszíneződött orrváladék ürül, napközben rendszerint kedvetlenebb, nyugösebb, étvágytalanabb... Észrevételeink alapján ezeket a hosszabban elhúzódó tüneteket vagy a gyermek egészségi állapotában bekövetkező változásokat kevésbé fogadják el a szülők problémának, így nem vagy későn konzultálnak házi gyermekorvossal, hanem hosszasan kezelgetik őket a korábban felírt vagy vény nélkül kapható gyógyszerekkel, gyakran így töltenek el huzamosabb időszakokat a csoportban, amelyeket általában elhúzódó betegség követ, lassú gyógyulással. „Általános” nátha, köhögés esetén, ha nem indokolt nem küldjük orvoshoz, de egyéb más esetekben jelzéssel élünk a szülők felé, melyeket csak nehezen szívlelnek meg.

A gyermekek átmeneti gondozása

Családok Átmeneti Otthona

Városunkban a „Segítségel Könnyebb” Alapítvány működteti a Családok Átmeneti Otthonát. Az intézmény férőhelye 2*40 fő. Az ellátottak köre elsősorban a Családsegítő Szolgálattal kapcsolatban állók közül kerül ki, de szabad férőhely esetén az ország egész területéről fogadnak családokat. Az otthonban bármilyen összetételű család bekerülhet, amennyiben az alapfeltételeknek (kiskorú gyermek és szülője otthontalansága vagy az otthon elvesztésének fenyegetettsége, családon belüli bántalmazás, lakhelyen történő családgondozás eredménytelensége) megfelelnek.

Az intézményben élő gyermekek többsége hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Mindegyikük esetében helytálló, hogy szüleik legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú, vagy még az sincs meg, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében a komfort nélküli lakókörnyezet párosult a szülők alacsony iskolai végzettségével. Elmondható, hogy napi kapcsolat van a család és a gondozók között, melynek köszönhetően a problémákat gyorsan lehetne orvosolni, ha a szülők a problémák keletkezésekor már segítséget kérnének.

Megítélésünk szerint az otthonban lakó családok között 100%-ban anyagi, életviteli (kevés bevétel, elégtelen pénzbeosztás, tartozások), 60%-ban családi, párkapcsolati (az anyagi nehézség családi konfliktusokat idéz elő), 25%-ban elhanyagolásra, bántalmazásra utaló jeleket, 5%-ban egészségügyi vagy egyéb jellegű veszélyeztettséget tapasztalnak, valamint valamennyi családnál nevelési hiányosságok, következetlenség, rossz szülői minta, nincs dicséret, figyelem- és kommunikáció hiánya tapasztalható.

Hel yettes szülői elhelyezés

Az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ 2014. október 31-ig tudta működtetni a gyermekek átmeneti gondozásának lehetőségét biztosító önálló helyettes szülői hálózatot (3 fővel). A szolgáltatás alkalmas és vállalkozó szakember hiányában szűnt meg, újraindítása céljából azóta is folyamatosan keressük a megfelelő helyettes szülőt, ez idáig sikertelenül. Ehhez nagy mértékben hozzájárul a kötelező képzés hiánya és magas költsége, valamint a jogszabály által előírt egyéb kötelezettségek, melyet a jelentkezők – többek között a megfelelő finanszírozás hiányában - nem vállalnak.

6. A FELÜGYELETI SZERVEK ELLENŐRZÉSÉNEK TAPASZTALATAI:

A Városi Bölcsődében 2023. április 6. napján került sor az intézmény Fenntartói ellenőrzésére, mely során a bölcsődei munkánkban helytelen vagy hiányos működésére utaló tapasztalatok nem kerültek megállapításra.

2023. november 09. napján a *Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztálya* tartott hatósági ellenőrzést az intézményben. Az ellenőrzés során rendkívüli esemény, a szabályozásoktól, előírásoktól eltérő működés, valamint kialakított intézményi gyakorlat nem került megállapításra. A bölcsődei ellátás keretében a gyermekek életkorának és egészségi állapotuknak megfelelően biztosítottak a nevelés, gondozás feltételei.

2023. november 10. napján a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Ajkai Járási Hivatala folytatott le közegészségügyi, kémiai biztonsági, továbbá a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben foglalt táplálkozás-egészségügyi szempontok teljesülésének vizsgálatát helyszíni ellenőrzés keretein belül.

Az ellenőrzés során tett hatósági megállapítás kiterjed az egyes gondozási egységekben tapasztalható és rendszeresen visszatérő dugulási problémákra, valamint a konyhai dolgozók öltözőjének elmaradt felújítására, jelzi a csoportszobák és a hozzá kapcsolódó helyiségek festésének szükségességét, az egyes egységekben a gyermekfürdőszobák hiányos falburkolatának pótlását.

Az elkészült jegyzőkönyv alapján a feladatok elvégzésére 2 éves ütemterv került kidolgozásra, amely alapján már az idei évben megkezdődnek a hiánypótló munkálatok.

2023. november 23. napján került sor az intézményben folyó nevelő-gondozó tevékenység szakmai ellenőrzésére, mely helyszíni szemle keretében a Magyar Bölcsődék Egyesülete Bölcsődei Módszertani Szervezet által kirendelt szakértő vezetésével valósult meg.

Az ellenőrzés során készült feljegyzés a bölcsődében folyó szakmai munkáról kiemelten pozitívan nyilatkozik. Kisgyermeknevelőink kiegyensúlyozott és nagyon vidám légkört teremtenek a mindennapokban, valamint messzemenőig kielégítik a gyerekek igényeit. Megfogalmazásában nevelőink kommunikációja, a gyermekekhez és a családokhoz való hozzáállásuk dicséretre méltó.

Az éves beszámoló, jelentések elküldésre kerültek a Fenntartó felé. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem találtak, így ilyen irányú eljárás indítására nem került sor.

Az Ajkai Család-és Gyermekjóléti Központ, a Városi Bölcsőde előző évi szakmai munkájukról Ajka Város Önkormányzat Népjóléti Bizottsága 2024. április 22. napján megtartott ülésén számoltak be.

Az intézmények szakmai tevékenységének belső ellenőrzése folyamatba építetten, az „Ellenőrzési terv” szabályainak megfelelően történik.

7. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA:

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

- - a szociális- és gyermekvédelmi területet is érintő szakember meghívása (pszichológus, addiktológus, mentálhigiénés, háziorvos)
- - jelzőrendszeri tagok újraszervezése
- - a résztvevők bevonása a témaválasztásba
- - a megbeszélések online formában történő megtartása
- - más-más célcsoporttal foglalkozó területnek szervezni a megbeszélést, az ő szakterületükre jellemző témaválasztással, arányosan felosztva
- - az iskolai életben adódó problémák megoldására adott segítség témájában előadás

- - kölcsönös kapcsolattartás a gyermekvédelmi tagok között, szükség esetén együttes látogatás
- - az óvodai és iskolai szociális segítő „összekötő” szerepet tölthetne be, és képviselhetné az adott intézményt (a pedagógusok helyett)
- - hasznosnak tartanák, ha konfliktuskezelési módszerekről tárgyalnánk, valamint jó lenne szert tenni stresszoldó és mentálhigiénés ismeretekre
- - a középiskolákban szükség lenne iskolapszichológusra
- - témaként utazó gyógypedagógusi hálózat

A jelzőrendszer tagjai által készített tájékoztatók, valamint a tanácskozáson elhangzottak alapján összefoglalva elmondható, hogy minden területen érződnek a szociális és gyermekvédelmi problémák. Az intézmények munkatársai fontosnak tartják munkavégzésük során a szociális és gyermekvédelmi munkát és kompetencia határaikon belül a lehető legtöbb segítséget nyújtják a felmerülő problémák megoldásában, azonban egyre jobban érzékelhető, hogy a régi eszközök a jelenlévő problémák esetében nem bizonyulnak eredményesnek a családtagok, hozzátartozók részéről tapasztalható együttműködés hiánya okán. A legtöbb intézmény pozitívan nyilatkozott a jelzőrendszer tagjai között lévő együttműködés meglétéről, annak fontosságáról, a nevelési- oktatási intézményekben az óvodai és iskolai szociális segítők személyes jelenlétének eredményességéről, hasznosságáról, melyet intézményünk is fontosnak tart.

A beszámolókból javasolták, hogy a szakmaközi megbeszélések történhetnének online formában. A tanácskozáson elhangzott, hogy a covid ideje alatt online formát alkalmaztunk, melynek nincsenek pozitív tapasztalatai, még alacsonyabb volt a részvételi arány. A személyes találkozás továbbra is fontos szegmense a jelzőrendszeri tevékenységnek, valamint a hatékony együttműködésnek az eredményesség érdekében. Továbbra is fontos, hogy a tagok között kölcsönös és rendszeres legyen a tájékoztatás, mivel tapasztalható, hogy egy változásban lévő folyamaton megyünk valamennyien keresztül, melyben minden szakterület érintett.

Megváltoznak a szerepek, komplexebbé, súlyosabbá váltak a családokban jelentkező problémák. Valamennyi szakterület érzékeli a nehézségeket, a mentális teher egyre inkább erősödik, gyakorlatilag a mindennapjaink részévé válik, ezáltal a szakemberek között még nagyobb összefogásra van szükség, hogy eredményeket érjünk el.

8. A BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA

A Gyermekjóléti Szolgálat bűnmegelőzési tevékenysége fent részletezett családgondozói tevékenységében, illetve prevenciós szabadidős tevékenységek szervezésében és lebonyolításában nyilvánul meg.

A legjellemzőbb, illetve leggyakoribb veszélyeztető okok: az anyagi-, életviteli problémák, családi, párkapcsolati konfliktusok, nevelési hiányosságok, szülői elhanyagoló magatartás, higiénias hiányosságok, tanulási és beilleszkedési problémák, rossz társaság, hiányzási problémák, pánikbetegség, anorexia, szorongásos tünetek. Új problémaként merült fel a gyerekek körében az alkoholfogyasztás, tiltott szerek használata (pl. Elf-Bar), valamint a távgyógyítás, mint egészségügyi veszélyeztetettség problémája.

Tagjai vagyunk a Veszprém Megyei Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottság Család-, Gyermek- és Ifjúságvédelmi, valamint Bűnisméltés elleni, Reszocializációs és Áldozatvédelmi Munkacsoportjának.

Az "Ajka város stratégiája a kábítószer-probléma megelőzésére" címmel 2018-ban elfogadott dokumentum rögzíti azon tapasztalatok, értékek és célok összességét, amelyekre a

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a városban folyó kábítószer-ellenes tevékenység szakmai iránytűjeként hagyatkozik a 2025-ig tartó időszakban. A félidőhöz érve egyfajta felülvizsgálatra, illetve a következő időszak feladatainak tervezésére is szükség van a kitűzött célok elérése és a haladás érdekében. Ezért döntött úgy a KEF, hogy a Veszprém Megyei Önkormányzat programjában részt vesz és megalkotja a cselekvési tervet.

Szakmai napok, Kábítószerügyi Egyeztető Fórum rendezvényei, melyek a munkatársak szakmai fejlődését szolgálták:

- 03.22-én Noszlopon, az Alkohol-Drogsegély Ambulancia, Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézménye szakmai napján, KEF rendhagyó ülésén vettünk részt.
- 05.17-én Győrben, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület „Addiktológiai Szakmai Napja” rendezvényének aktív résztvevői voltunk.
- 06.07-én Noszlopon, az Alkohol-Drogsegély Ambulancia, Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézménye „20 éves a rehab ház” című programján hallhattuk számos elismert szakember előadását.
- 10.18-án a Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény vezetői klubjának volt résztvevője az intézményvezető.
- 11.23-án Balatonfüreden, a Szociális Alapszolgáltatási Központ adott otthont a Győr-Moson Sopron és a Veszprém Vármegyei Területi Szakmafejlesztési és Szakmatámogatási Központ szakmai műhelyének, „Fókuszban a kapcsolattartás”, a felügyelt kapcsolattartás szabályozási kérdései címmel. Dr. Keresztes Klára bíró eljárási kérdésekről szóló tájékoztatása a gyakorlati munkához adott segítséget.
- 11.17-én a Veszprémi Érseki Főiskola óvodai és iskolai szociális segítség az elmúlt években tükrében c. szakmai napján vettünk részt, találkoztunk a megyei kollégákkal.
- 11.29-én az Ajkai Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum ülésén, valamint aznap a Helyi Védelmi Bizottság ülésén vettünk részt.

Ajkai Rendőrkapitányság

Az Ajkai Rendőrkapitányságon a bűnmegelőzési tevékenységet a Kapitány Közvetlen állományába tartozó kiemelt megelőzési főelőadó, Gyuris Mónika r. szds koordinálja. Munkáját elsősorban az iskolai előadásokon és rendezvényeken látja el, feladatai elvégzésében a körzeti megbízott kollégák segítik. 2022-es évhez képest 2023-ban nem történt változás a bűnmegelőzési tevékenységet ellátók létszámában. 2023. évben 267 alkalommal összesen 10707 fő részére tartottunk bűn és balesetmegelőzéshez fűződő programokat, rendezvényeket.

Illetékességi területünkön 2023. évben a bűnelkövetők száma csökkent a 2022-es évhez viszonyítva. Az ismertté vált elkövetők döntő többségét továbbra is a felnőtt korúak teszik ki. Kapitányságunk illetékességi területén csekély számban fordult elő gyermekkorú, vagy fiatalkorú személyek által elkövetett jogsértés. Általánosságban elmondható, hogy egyes esetekkel összefüggésben a szülők gyermekek iránt tanúsított figyelmetlensége megállapítható, valamint az, hogy a gyermek nem kapja meg a megfelelő figyelmet és cselekményével kívánja felhívni magára a vele való foglalkozás igényére a figyelmet.

Fiatalkorúak esetében elmondható, hogy az elkövetett jogellenes magatartások kalandvágyból, meggondolatlanságból vagy épp a barátok előtti megfelelési, bizonyítási kényszerből adódik. A fiatalkorúak által elkövetett jogsértésre jellemző a rongálással, garázdasággal elkövetett cselekmény, mely főként a hétvégi, éjszakai órákban, azon belül is az iskolai szünidők alkalmával történik. Az elmúlt évekhez viszonyítva a bolti lopások száma visszaszorult, mely elsősorban a biztonsági kamerarendszerek kiépítésének köszönhetőek. Az eljárások adatai alapján elmondható, hogy a fiatal felnőttek konfliktusaik nagy részében erőszakot alkalmaznak, így a garázdaságokhoz kapcsolódó testi sértések sértettjei elsősorban ez a korcsoport.

A gyermek- és fiatalkorúak bűnelkövetővé válásának megelőzése érdekében rendszeresen

tartottunk a korosztályoknak megfelelő bűnmegelőzési előadásokat szakközépiskolákban, kiemelten a dohányzás, alkohol és a kábítószer fogyasztás következményeinek témakörében.

A devianciák kockázati tényezőinek jelzésére és a korai szakszerű beavatkozásokra tekintettel, a megelőzési előadó jó munkakapcsolatot alakított ki a családsegítő és a családtámogató, valamint a pártfogó felügyelői szolgálatokkal.

A keresletcsökkentés érdekében több alkalommal került sor droggal kapcsolatos felvilágosító jellegű előadás megtartására az ajkai szakközépiskolákban.

A droghasználat és kábítószer- bűnözés kezelése, megelőzése érdekében kapitányságunk 2005. óta tagja a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak (KEF).

Drogprevenciós tanácsadói feladatokat Gyuris Mónika r. százados kiemelt megelőzési főelőadó látja el. 2023. évben drogprevenciós tanácsokért nem fordult sem e-mailben, sem telefonon keresztül a lakosság. A drogprevenciós tanácsadó személye és elérhetősége minden egyes esetben kiküldésre került a helyi médiák részére.

A családon belüli erőszakkal elkövetett bűncselekmények az Ajkai Rendőrkapitányság illetékességi területén az előző évhez képest csökkentek. A testi sértések elkövetése is csökkent az előző évhez képest, többségben az otthonokban történtek a jogsértések, nem a közterületeken. A kiskorú veszélyeztetése bűncselekmények, a garázdaságok, a tartás elmulasztása bűncselekmény száma csökkent, a kapcsolati erőszak és a zaklatás száma stagnált. Az esetek során az áldozat legtöbbször nő vagy gyermek. Számos esetben vele egy háztartásban élők sérelmére követnek el bűncselekményt, az ittas férfi a gyerekek szeme láttára verekszik az anyjukkal, de előfordul, hogy apa és fia, illetve anya és fia között alakul ki konfliktus, amely verekedéssé fajul. A férfiak többségben testi sértést, zaklatást és garázdaságot követnek el nők és gyermekek sérelmére. Előfordult olyan eset is, amikor az élettárs vagy az anya bántalmazta gyermekeit, vagy az ellátásukról nem gondoskodott és ezzel valósította meg a kiskorú veszélyeztetését. A testi sértések többsége 8 napon belül gyógyuló, csekély esetben súlyosabb sérülést okoztak az elkövetők. A kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény csökkent.

A 2023. évben elrendelt büntetőeljárások vizsgálata során megállapítható, hogy jelentős részben az ajkai és a devecseri Gyámügyi Osztályok ügyintézői kezdeményezik az eljárás megindítását. Kisebb arányban történik rendőrségi jelentés vagy a sértett feljelentése alapján eljárás kezdeményezése.

Az Ajkai Rendőrkapitányságon elrendelt nyomozásokat tanulmányozva elmondható, hogy a hozzátartozók között elkövetett cselekmények során a bántalmazottak és bántalmazók többnyire házastársi, élettársi kapcsolatban állnak egymással és közös ingatlanban élnek. Korukat tekintve inkább a középkor a jellemző, a hosszabb együttélés során megromlott viszony miatt alakult ki a konfliktus, melyet az erőszak követ, nyugodt hangnemben már nem tudják megbeszélni a sérelmeiket és békeességben sem tudnak egymástól elválni. A bántalmazást minden alkalommal szóváltás előzte meg, az alkoholfogyasztás nagymértékben szerepet játszott a bántalmazó személy viselkedésében. A cselekménnyel érintett felek ugyanazon ingatlant használják, így többnyire a lakásban, házban, közösen használt helyiségben történik a családon belüli erőszak, melynek sokszor a gyerekek is tanúi, elszenvedői. A nők-férfiak arányának vizsgálata során megállapítható, hogy az esetek nagy részében férfi bántalmazza a nőt.

Az elmúlt évben ideiglenes hatályú elhelyezésre rendőrségi jelzés alapján nem került sor.

Kapitányságunk hosszú távú célja az objektív és a szubjektív biztonságérzet közelítése és javítása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a bűnözés csökkentése. A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése. Az időskorú személyek ellen elkövetett bűncselekmények csökkentése.

A korosztály célirányos preventív nevelésével a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése érdekében a 2023. évben is számos általános- és középiskolában, nyári táborban tartottunk előadást.

Folyamatban lévő programjaink:

Az „**Iskola Rendőre**” program, melynek keretében folyamatosan jelen vagyunk a területünkön működő összes általános és középiskolában. Az előadásokat jellemzően a körzeti megbízottak és a megelőzési feladatokkal megbízott tartja.

Az iskolák alsó tagozataiban a témakörök jellemzően a gyalogos, kerékpáros közlekedés szabályainak megismerése, míg a felső tagozatokban bűnmegelőzési tanácsok, drogprevenció, internet-használat veszélyeire, környezetvédelem fontosságára való figyelem felhívás, környezettudatos életmódra nevelés, áldozatvédelmi felvilágosítás. Mindkét korosztály tájékoztatását fontosnak tartottuk a segélyhívó telefonszámokról, ezért minden egyes iskolai előadás alkalmával kitértünk azok használatának szabályaira.

Az Ajkai Rendőrkapitánysághoz 39 település tartozik, melyből 14 településen összesen 22 db oktatási intézmény van, ebből 4 db középfokú intézmény működik, melyekhez tartozik egy-egy iskola rendőr. Összesen 16 fő rendőr.

DADA oktatást 2023-ban Gyuris Mónika r. százados kiemelt megelőzési főelőadó tartott a Molnár Gábor Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény 3. és 8. osztálya részére.

Az illetékességi területünkön 9 óvodában folyik jelenleg is „**OVI- Zsaru**” program. A megelőzési előadó rendelkezik végzettséggel az oktatáshoz, lehetőség szerint a programokra magával viszi a helyi körzeti megbízottat is, hogy a gyermekek ne féljenek a rendőrtől, hanem bizalommal forduljanak hozzá segítségért.

Az Ajkai Rendőrkapitányság saját, önálló szervezésű programja az „**Ovijarat**” 2006. év óta évi rendszerességgel kerül megrendezésre az óvodások számára.

Egy program, mely csak az óvodásoknak szól, akiket a mai világban a szülők autóval szállítanak iskolába, így a helyes gyalogos közlekedésről sokszor a legalapvetőbb ismeretekkel sem rendelkeznek. A cél a gyermekek biztonságos közlekedésre nevelése, melyet városi séta keretén belül ismertettünk.

A program tavasszal és ősszel került megrendezésre és a séta során az óvodásoknak beszéltünk a közlekedési szabályokról és azok gyakorlati végrehajtásáról. Kezdetben az „Ovijarat” program megrendezésére az óvodák részére ősszel és tavasszal egy-egy hét lett megjelölve 10 órai és 11 órai kezdettel, azonban az érdeklődési kör kiszélesedett, így az illetékességi területünkön található falvakra is kiterjesztettük a programot és rugalmasan, több héten át is tartottunk ilyen sétákat, amíg igény volt rá. 2023-ban közel 500 fő kisgyermek vett részt baleset-megelőzési programunkon.

A 2023. évben nem vettünk részt gyermekvédelemmel kapcsolatos szakmai továbbképzésen. A gyermekvédelem helyi szereplőivel az együttműködésünket kiválóra értékelem, felekkel a kapcsolattartás írásban, szóban és telefonon is megfelelően működik.

Meglátásunk szerint az együttműködést folyamatosan fent kell tartani az előző évekhez hasonlóan.

9. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS:**Alapellátás, szakellátás**

Ajka városban a **Molnár Gábor Műhely Alapítvány** feladat-ellátási szerződés keretében vesz részt az alapellátásban, a fogyatékosok nappali ellátását biztosítja, két telephelyen működő, intézményében.

Alapítványunk a 2000. február 28-án kelt szociális feladat ellátási szerződés értelmében fogyatékos nappali ellátást működtet, az Ajka város Önkormányzata által rendelkezésre bocsátott épületekben. 2011. február 24-től az ellátotti létszámunk 60 főre emelkedett, majd 2022. október 1-étől 70 főre. Látás sérült: 3fő, hallás sérült: 5fő, értelmi sérült: 33fő, Down-szindróma: 8fő, mozgás és/vagy értelmi sérült: 8fő, autista: 10fő, halmozottan sérült: 3fő.

Telephelyünk a 8400 Ajka, Padragi u. 200. szám alatt működik. 2023-ban nappali ellátás, fejlesztő foglalkozás és rehabilitációs foglalkoztatás működik a telephelyen.

Alapítványunk a nappali ellátást igénybe vevők számára fejlesztő foglalkozást is biztosít és 2023-ban a rehabilitációs foglalkoztatásban dolgozó, megváltozott munkaképességű munkavállalóink közül (25fő) 9fő a nappali ellátást is igénybe vette.

Az alapítvány célja, hogy Ajka városban és vonzáskörzetében élő értelmi, érzékszervi fogyatékossgal élő, pszichésen és mozgásában sérült személyek nappali ellátását biztosítsa. Életkorra, nemre, sérülési fokra tekintet nélkül bárki bekerülhet az ellátottak körébe, aki rendelkezik ORSZI Szakvéleménnyel, amennyiben vállalja az ellátási megállapodásban rögzített feltételeket és nem veszélyezteti saját és mások testi épségét.

A sérült fiatalok jelentős része a társadalom perifériáján élő, hátrányos helyzetű családból érkezik, magas a hátrányos és halmozottan hátrányos fiatalok aránya. A családok általában előnytelen helyzetben vannak, mert megváltozott társadalmi helyzetükben a mai kor követelményeihez nem tudnak, illetve nem akarnak alkalmazkodni. Közülük vannak olyan családok, akik a vegetáló, munkanélküli szegények közé, vagy a létminimum határán élő rokkantnyugdíjasok, kisnyugdíjasok táborába tartoznak. De több olyan család is nevel fogyatékossgal élő felnőttet, akik dolgoznak, jó életkörülmények között élnek.

Az ellátottak körét egészében szemlélve megállapítható, hogy az értelmi sérültség nem definiálható önmagában, hiszen pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elakadások nehezítik a sérült és szűkebb környezetének életlehetőségeit. Több fogyatékossgal élő felnőttél fordul elő, hogy az életkor előrehaladtával fokozódik a pszichés terhelés: depresszió, paranoia, bipoláris depresszió és a skizofrénia is megjelenhet.

Az alapítvány nem csupán fejleszti, hanem foglalkoztatja is a fogyatékossgal élőket, akik maguk is a megváltozott munkaképességű munkavállaló státuszával rendelkeznek, így a szülők is tudnak munkát vállalni és az ellátásuk mellett, fizetésük is segíti az önállósodásukat.

Túlnyomó többségben enyhe, középsúlyos intellektuális fogyatékossgal fordul elő, amelyhez epilepszia, kevert szorongásos tünetek is társulhatnak. Down szindrómával 8 sérültet gondozunk, akik középsúlyos értelmi fogyatékossgal kategóriába tartoznak. Sérültségük a legtöbb esetben születéskor, illetve a méhen belüli fejlődési szakaszban alakult ki. Az értelmi sérültségük kapcsán, iskolai tanulmányaikban is jelentős zavar jelentkezett, amelyhez a közösségi alkalmazkodás negatív módosulásai is terhelően társulnak. A 3fő látássérüléséhez még részképesség-zavar is kapcsolódik. A hallássérült ellátottak (5fő) közül három főnél a pszichés terhelés is fokozott. Értelmi sérült (8fő) fiataljaink jelentős része erősen gátolt szociálisan, néhányan pedig túlzott közléskényszerrel, erős önérvényesítési szándékkal, agresszív magatartással nehezítik meg társas kapcsolataikat. Halmozottan súlyos sérültek (3fő) mindennapi fejlesztése, gondozása a fájdalommentes, és az egyre gyorsuló leépülést megakadályozandó céllal bír. 18 év alatti ellátottunk nincs.

Legfontosabb törekvésünk, hogy a fogyatékossgal élőket az önállóság területén, a legmagasabb szintre tudjuk fejleszteni ahhoz, hogy életüket egyedül is kormányozni tudják.

Az önállóság fejlesztése 2023-ban különösen fontos volt.

- Életvezetési foglalkozás: egyszerű ételek elkészítése, hozzávalók beszerzése, ehhez kapcsolódóan a pénzkezelés, vásárlás és a kommunikáció fejlesztése. Takarítás, mosás, vasalás, varrás elemeinek az elsajátítása, a szükséges munka meglátása, elvégzése. 2023-ban a kollégákkal és az ellátottakkal közösen számos sütemést, főzést bonyolítottunk. A felnőtt fogyatékossgal élők, egyre idősödő szülőkkel, hozzátartozókkal rendelkeznek, akik számára nagy teher, hogy minden életterületre kiterjedően gondoskodjanak, ezért felkészítjük a sérült felnőtteket az egyedül töltendő időkre és az abban fellelhető, önállóan megoldandó feladatokra. Vannak, akik szabadidejükben is az alapítvány tankonyhájában sütnek a társaiknak.

- Kézműves foglalkozás: ajándék és dísz tárgyak készítése a tervezéstől a kivitelezésig. Hímzéstől, a papírkosarak készítésén át, a levendula termékekig valósul meg a fejlesztés. Célunk, hogy produktumot hozzanak létre és igényes, minőségi munkát végezzenek.
- Képzőművészeti foglalkozás: új festőművész kolléganő foglalkozik a fogyatékossgal élő felnőttekkel. Fontos, hogy a színekkel, technikákkal való munkával alkossanak, hozzanak létre olyan alkotásokat, amelyekről álmukban sem gondolták volna, hogy képesek rá. Termékekkel, csigákkal, kagylókkal, textilekkel különleges alkotásokat hozna létre, amelyek a 2023-as esélyegyenlőségi napon és az adventi vásárunkon is portéka volt.
- Zeneterápia: 28 alkalommal állt színpadra a Hangadók zenekar. A próbák és a stúdiómunkák még fontosabbá váltak, hiszen januárban elkezdődött egy közös munka Süle Zsolt szerző-énekessel. Februárban jótékonysági koncertet adott Süle Zsolt, amin a Hangadók zenekar is fellépett, majd közösen is adtak elő dalokat. Zemán Janó 2023-ban is együtt dolgozott a dobtanárával.
- Táncterápia: hat párossal dolgozott a kolléganő a „8 perc alatt a Föld körül” című darabon, amiben különböző népek táncait mutatták be. A zenét magunk komponáltuk, a „Még azt mondják nem illik..” kezdetű népdal motívumait szőttük bele más nemzetek zenei stílusjegyeibe.
- Ambrózia színjátszó csoport: 2023-ban kisebb előadásra készültünk, mint pl. a farsang. A tánc díszleteinek, kellékeinek, ruháinak az elkészítésében jeleskedtünk, új színdarab ötletéhez gyűjtve anyagokat. Decemberben megszületett az új darab.
- Dráma foglalkozás: szituációs játékokkal igyekszünk mozgósítani a sérültek érzelmi kifejező erejét. Célunk, hogy szavakat rendeljenek olyan érzésekhez, megélésekhez, amelyeket kezdetlegesen azonosítanak ugyan, de kifejezni nem tudják. Kiváló foglalkozás konfliktusok átbeszélésére, viták elsimítására, megbántódások kifejezésére.

Rendezvényeink:

2023. februárjában: Nádasladányban, a Nádasdy-kastélyban szervezett Süle Zsolt jótékonysági koncertet, ahol a hangadók zenekar is fellépett.

2023. márciusában: az ajkai Kampuszon tartottuk azt az adományátadó gálát, amin Süle Zsolt adta át azt az összeget, amit a koncerten a belépők árából gyűjtöttek a rendezők az Alapítvány javára. Az autizmus világnapja alkalmából szakmai workshop a VMKK-ban, valamint az alapítvány kézműves kiállításának a Városi Múzeum adott helyet.

2023. áprilisában: a tavaszi szünet apropóján, a családokat segítő és a Városi Múzeumot népszerűsítő kézműves foglalkozást tartottunk gyermekeknek húsvét témában. Elsősegély napot tartott Gróf Roland mentős és munkatársa. Többen elsajátították az újraélesztés módszerét. Részt vetünk egészségnapon az ajkai Kampuszon.

2023. júliusában Zamárdiban táboroztak a sérültek, ahol drámatábor volt, sok-sok színdarabbal, játékkal.

2023. augusztusában kirakodást tartottunk egy új városi összefogás céllal a Bolgárkertben.

2023. szeptemberében Esélyegyenlőségi napot tartottunk az Agórán. Nagyon sikeres nap volt, sok diák és nyugdíjas végzett önkéntes munkát, nagyon sok érdeklődő volt. A nap konstrukcióját megújítottuk. A rendezvényt a Veolia Zrt. támogatta és a szakmai tartalomban is részt vállalt. Karáth Emil tengerbiológus, profi bűvár és filmkészítő tartott interaktív előadásokat és virtuális valóság szemüvegekkel a fiatalok is „lemerülhettek a tenger világába”.

2023. októberében: „Szívszálak lilából” címmel Padragon tartottuk a kézműves vendéglátásunkat, ahol a Hangadók Duó zenés produkciójával színesített szöveg, varrás délutánt tartottunk a padragiaknak. Levendulaszörp rozéval, pogácsával szerepelt a vendégvárásban és lila fonállal, szalaggal szívssablon borítással kézműveskedtek a nyílnapon részt vevő vendégek.

2023. novemberében: a Retro Caffé nagytermében a Hangadók zenekar 15 éves születésnapjára koncertjét tartottuk. A fogyatékossgal élők világnapja (december 3.) alkalmából Léleknapot

tartottunk. Azok a produkciók, amelyek nem tudtak színpadra kerülni a szeptemberi esélyegyenlőségi napon, itt kaptak lehetőséget. Nyolc szervezet darabja méltatta a fogyatékossgal élő színjátszókat és a VSZC Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium által készített svédasztal, amit a szakács diákok készítettek és a felszolgáló diákok szervíroztak. A 180 fős vendéglátás méltóvá tette a rendezvényt.

2023. decemberében: Molnár Gábor napot tartottunk a Molnár Gábor Iskolával és játékos feladatokkal, vetélkedőkkel emlékeztünk meg az író születésnapjáról. A Móra Ferenc utcai székhelyen tartottunk nyílt napot és adventi vásárt, ahol a képzőművészeti és kézműves termékeink megvásárolhatók voltak. Célunk az volt, hogy az Óváros lakóival is találkozzunk, de igazából 12.21-én, a Dorner-karácsonyon adódott erre lehetőségünk.

Minden csoport külön szervezett magának rekreációs programokat, ahogyan az ünnepekörökhöz tartozó (farsang, karácsony, pünkösd) ünneplések is csoportonként valósultak meg.

A nappali ellátás mellett fő tevékenységünk a munka. Fejlesztő foglalkoztatásban 16 fő foglalkoztatását végeztük. 2023-ban is minden munkavállalónk a Munka Törvénykönyve szerint szabályozott munkaviszonyban. Szöveg, parkgondozás, takarítás és csomagolás tevékenységekben dolgoztak, a nappali ellátásban rendelkező munkavállalók is. A rehabilitációs foglalkoztatás 2023-ban 25 fő foglalkoztatását tette lehetővé. Takarítás, szöveg, szociális segítség, sorjázás, kismegszakítók összeszerelése és csomagolás munkakörben tudunk foglalkoztatni a székhelyen és a telephelyen egyaránt.

A foglalkoztatottak körében felmerült problémák kapcsán jelzőrendszeri tag bevonására nem volt szükség, hiszen az itt dolgozó segítők feladata a mindenkori segítségnyújtás is. Egy fő él a családsegítő által nyújtott segítség lehetőségével, havi rendszerességgel jár, ahol nagyon jól érzi magát, szívesen megy és igényli is.

Városunkban az **„Otthon Segítünk” Alapítvány** és a **„Te Számítasz” Egyesület** szociális segítő munkát végez, elsősorban a rászoruló családok életviteli segítése területén. A rászoruló, hátrányos helyzetű gyerekeknek tanulási, felzárkóztatási foglalkozásokkal.

Szabadidős tevékenységek, programok:

Az önkormányzat a civil szervezetek és sport klubok támogatásával, a nyári táboroztatás biztosításával segíti a gyermek-és fiatalkorúak hasznos szabadidő eltöltését. 2023. évben is a nyári szünet időtartamára az önkormányzat megszervezte és biztosította a nyári napközit az Ajkai Család-és Gyermekejóléti Központ intézményen keresztül, ahol a központ munkatársai biztosították a gyermekek felügyeletét hétköznap 8.00 – 15.00 óra között, valamint gondoskodtak a szabadidő hasznos eltöltéséről.

A középiskolás és egyetemista korosztály számára az önkormányzata 2023. évben is megszervezte a nyári diákmunkát. Ennek keretében július 1. naptól július 31. napjáig 14 diákot foglalkoztattunk, 6 órás munkaviszonyban a városi intézményeknél, civil szervezeteknél és a városi strandon. A diákok foglalkoztatása a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának pályázati támogatásával valósult meg 2.111.269 Ft.- összegben.

A **Nagy László Városi Művelődési Központ és Könyvtár** gyermek- és ifjúsági csoportja rendezvényeik tervezésekor fontosnak tartja az iskolán kívüli szabadidő eltöltésének hasznos biztosítását. Tevékenységünk egésze átfogja az óvodás, általános és középiskolás korosztályú gyermekek körét. Célunk, hogy a különböző érdeklődésű fiatalok is lehetőséget találjanak ismereteik bővítésére. Rendezvényeink tervezésekor fontosnak tartottuk, hogy tevékenységünk segítse, kiegészítse az iskola, család oktató-nevelő munkáját, hozzájáruljon a diákok testi – értelmi és érzelmi nevelésének sikeréhez, a vetélkedőkön, túrákon, tájékoztatókon résztvevők alkalmazzák, elmélyítsék, gazdagítsák a megszerzett ismereteiket, gyakorolják, fejlesszék

képességeiket, készségüket, gyermekek, fiatalok pályaválasztásához, személyiségük fejlődéséhez kínálunk programokat.

Részt veszünk kreatív foglalkozásokon, melyeket ötleteinkkel, alapanyagainkkal segítünk változatosabbá tenni. Igyekszünk figyelmet fordítani arra, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek részére színvonalas szabadidő programokat biztosítsunk.

Nyári szünetben a kézműves és bőrműves tábort szerveztük meg, őszi szünetben játszóházat.

Egész évben rendelkezésre áll a gyermekkönyvtári részleg.

A városban 37 **sportegyesület** működik, melyek keretei közt minden gyermek és fiatal megtalálhatja a számára megfelelő szabadidős tevékenységet (kézilabda, foci, kosárlabda, röplabda, jégkorong, vízilabda, úszás, teke, sakk, bokszt, aerobik, tánc, küzdősportok, atlétika, tájfutás, kerékpározás, asztalitenisz).

Városunkban a Sportváros Nonprofit Kft. koordinálásával számos *szabadidős tevékenység zajlik*.

A legkedveltebb szabadidősport a *kispályás labdarúgás*. Az egész év folyamán szabadtéren, vagy teremben heti rendszerességgel 300-350 fő sportol a Városi Kispályás Bajnokság, a Városi Öregfiúk Bajnokság és a Téli Terembajnokság keretein belül.

Szintén nagyon népszerű a *tekézés*. A versenyek az Ajka Kristály Sportegyesület tósokberéni tekepályáján zajlanak.

Kedvelt szabadidős tevékenység a *természetjárás*, melynek fő szervezője az Ajka Város és Környéke Természetbarát Szövetség. (Zöld túra, Fiatalok Tájékoztatói Túraversenye; Kankalin túra). Nagyon sikeresek a *futó* programok, a Somló-csúcs futás, az „Ajka rajtja” és a Szilveszteri futás, az Éjszakai futás.

A kerékpárutak utóbbi években történt bővülésének köszönhetően pozitív változást mutat *kerékpáros mozgalom* erősödése.

Az *Extrém sportpálya* létrehozásával az Önkormányzat megteremtette a lehetőséget a BMX-esek, a terepkerékpározók, a görkorcsolyázók, gördeszkások számára, hogy kulturált és biztonságos körülmények között hódoljanak kedvenc sportáguknak.

Ajka Város Önkormányzata a település 9 városrészében található közösségi házak fenntartásával támogatja a városrészi **civil egyesületek** működését, ahol rendszeresek a közösségi programok.

A jelzőrendszer tagjai által készített tájékoztatók, valamint a tanácskozáson elhangzottak alapján **összefoglalva elmondható**, hogy minden területen érződnek a szociális és gyermekvédelmi problémák. Az intézmények munkatársai fontosnak tartják munkavégzésük során a szociális és gyermekvédelmi munkát és kompetencia határaikon belül a lehető legtöbb segítséget nyújtják a felmerülő problémák megoldásában, azonban egyre jobban érzékelhető, hogy a régi eszközeik a jelenlévő problémák esetében nem bizonyulnak eredményesnek a családtagok, hozzátartozók részéről tapasztalható együttműködés hiánya okán. A legtöbb intézmény pozitívan nyilatkozott a jelzőrendszer tagjai között lévő együttműködés meglétéről, annak fontosságáról, a nevelési-oktatási intézményekben az óvodai és iskolai szociális segítők személyes jelenlétének eredményességéről, hasznosságáról, melyet intézményünk is fontosnak tart.

Megváltoznak a szerepek, komplexebbé, súlyosabbá váltak a családokban jelentkező problémák. Valamennyi szakterület érzékeli a nehézségeket, a mentális teher egyre inkább erősödik, gyakorlatilag a mindennapjaink részévé válik, ezáltal a szakemberek között még nagyobb összefogásra van szükség, hogy eredményeket érjünk el.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót megvitatni, és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen!

HATÁROZATI JAVASLAT

1. Ajka Város Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést megvitatta, azt elfogadja.
2. A Képviselő-testület megállapítja, hogy az önkormányzat a Gyermekvédelemről és a Gyámügyi Igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben kötelezően előírt pénzügyi, természetbeni ellátásokat, valamint gyermekjóléti alapellátásokat a városban élő, rászoruló gyermekek és fiatalok részére 2023. évben is biztosította.
3. A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy az átfogó értékelést, a törvényi előírásnak megfelelően, a gyámhatósági feladatkörben eljáró Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának küldje meg.

Felelős: jegyző

Határidő: 2024. május 31.

Ajka, 2024. április 29.

Schwartz Béla
polgármester

Dr. Jáger László
jegyző